

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ
(Міненерго)

вул. Хрещатик, 30, м. Київ, 01601, тел.: (044) 531-36-93; 206-38-45
E-mail: kanc@mev.gov.ua, сайт: <http://mre.kmu.gov.ua>, ідентифікаційний код 37552996

На № _____

Державна регуляторна служба
України

***Про погодження
проєкту наказу***

Міністерство енергетики України надсилає для погодження проєкт наказу «Про затвердження Інструкції з обліку та розслідування аварій та відмов в роботі енергетичного господарства споживачів» (далі – проєкт наказу).

Прошу розглянути та погодити зазначений проєкт наказу в установленій законодавством термін.

Додаток: 1. Проєкт наказу на 27 арк.

2. Аналіз регуляторного впливу на 9 арк.

3. Повідомлення про оприлюднення на 2 арк.

4. Копія наказу «Про внесення змін до Плану діяльності Міністерства енергетики України з підготовки проєктів регуляторних актів на 2022 рік» на 4 арк.

Міністр

Герман ГАЛУЩЕНКО

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ
(Міненерго)

вул. Хрещатик, 30, м. Київ, 01601, тел.: (044) 531-36-93; 206-38-45
E-mail: kanc@mev.gov.ua, сайт: <http://mre.kmu.gov.ua>, ідентифікаційний код 37552996

На № _____

Державна регуляторна служба
України

***Про погодження
проєкту наказу***

Міністерство енергетики України надсилає для погодження проєкт наказу «Про затвердження Інструкції з обліку та розслідування аварій та відмов в роботі енергетичного господарства споживачів» (далі – проєкт наказу).

Прошу розглянути та погодити зазначений проєкт наказу в установленій законодавством термін.

Додаток: 1. Проєкт наказу на 27 арк.

2. Аналіз регуляторного впливу на 9 арк.

3. Повідомлення про оприлюднення на 2 арк.

4. Копія наказу «Про внесення змін до Плану діяльності Міністерства енергетики України з підготовки проєктів регуляторних актів на 2022 рік» на 4 арк.

Міністр

Герман ГАЛУЩЕНКО

Юрій Підгорний 206 36 86

UB
Міністерство енергетики України
№26/1.1-4.2-15005 від 11.10.2022
КЕП: Галущенко Г. В. 11.10.2022 14:40
3ED5083160DVC59B040000007CDD0600E0AE7A00
Сертифікат дійсний з 29.04.2022 10:07 до 29.04.2023 10:07

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту наказу Міністерства енергетики України «Про затвердження Інструкції з обліку та розслідування аварій та відмов в роботі енергетичного господарства споживачів»

I. Визначення проблеми

Чинна редакція Інструкції з обліку та розслідування технологічних порушень в роботі енергетичного господарства споживачів затверджена наказом Міністерства палива та енергетики України від 04 серпня 2006 року № 270, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 22 серпня 2006 року за № 993/12867 (далі – Інструкція). Зміни до цієї Інструкції не вносилися.

Тобто 15 років вимоги Інструкції залишалися незмінними. Водночас протягом цього періоду відбулися суттєві зміни у законодавстві України, а також зазнали змін відповідні технічні норми та правила, що впливають на реалізацію вимог зазначеної Інструкції.

Так, Інструкція потребує приведення у відповідність до вимог законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про теплопостачання», Кодексу цивільного захисту України, Правил технічної експлуатації теплових установок і мереж, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 14 лютого 2007 року № 71, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 05 березня 2007 року за № 197/13464, Правил технічної експлуатації електроустановок споживачів, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 25 липня 2006 року № 258, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 25 жовтня 2006 року за № 1143/13017, Кодексу системи передачі, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 309, Кодексу систем розподілу, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 310.

Лише протягом 2020-2021 років в об'єднаній енергетичній системі України було зафіксовано 5294 випадків технологічних порушень у роботі енергетичних господарств значимих споживачів електричної енергії і суб'єктів відносин у сфері теплопостачання. Це стало причиною значної кількості порушень режимів роботи зовнішніх електричних мереж операторів систем передачі та розподілу і тепломереж інших суб'єктів відносин у сфері теплопостачання з припиненням (обмеженням) енергопостачання споживачів електричної і теплової енергії (громадян, державних органів та закладів, суб'єктів господарювання, у тому числі суб'єктів малого підприємництва).

Так, зазначені технологічні порушення супроводжувалися недовиробітком електричної енергії на електростанціях споживачів у розмірі 5134,6 тис. кВт·год., невідпуском електричної енергії споживачам, у тому числі I категорії надійності електропостачання, у розмірі 174,44 тис. кВт·год. та перервою теплопостачання споживачів в опалювальний період, як наприклад: 05.02.2020 більш ніж на 11 год. припинялося теплопостачання частини м. Миколаєва, а 03.03.2020 на 30 год. – частини м. Києва. (21.11.2021 на 27 год. припинялося теплопостачання частини м. Світловодська Кіровоградської області, а 14.12.2021 на 30 год. – частини м. Луганська).

На сьогодні внаслідок військової агресії зі сторони російської федерації були пошкоджені або знищені діючі об'єкти електроенергетики напругою до 110 (150) кВ на території здійснення ліцензованої діяльності (або її частини) 25 операторів систем розподілу, виробників електричної енергії та оператора системи передачі.

Отже, рівень аварійності в електричних мережах напругою 10 (6) – 110 (150) кВ, а це близько 830 тис. км, залишається достатньо високим і спостерігається збільшення кількості відключень та їх тривалості, зокрема, через двозначність тлумачень окремих вимог Інстр, особливо споживачів електричної енергії, розподіл електричної енергії для яких здійснюється операторами системи розподілу через мережі інших споживачів (власників електричних мереж).

Відповідно до пункту 1.8 Інструкції завданнями розслідування й обліку порушень режиму роботи енергогосподарства є:

- виявлення причин порушень нормального режиму роботи об'єктів енергетичного господарства;
- розроблення організаційних і технічних заходів, які сприяють відновленню нормальної роботи енергообладнання, а також попередження аналогічних порушень у роботі енергетичного обладнання;
- підвищення відповідальності працівників підприємств за виконання заходів щодо забезпечення безперервного і надійного енергопостачання споживачів;
- прийняття рішень з удосконалення організації експлуатації і ремонту енергетичних об'єктів, модернізації, реконструкції чи заміни енергетичного обладнання, а також використання матеріалів розслідування для розроблення нормативних документів з питань надійності роботи енергообладнання.

Однак аналіз технологічних порушень довів, що цілий ряд недоліків в їх розслідуванні пов'язано з тим, що зазначені зміни у законодавстві України не враховані в Інструкції, що унеможливує виконання вказаних вище завдань розслідування.

Таким чином, загальнодержавною проблемою є зниження рівня надійності та якості енергозабезпечення (безпеки постачання) інших споживачів електроенергії, електроенергетичних підприємств (виробників, операторів систем передачі та розподілу електроенергії) і суб'єктів відносин у сфері теплопостачання, у тому числі через незадовільне розслідування технологічних

порушень у роботі електро- та теплоенергетичних господарств споживачів електричної енергії та суб'єктів відносин у сфері теплопостачання внаслідок невідповідності Інструкції вимогам чинного законодавства.

Саме тому виникла необхідність перегляду державної політики щодо організації обліку та розслідування технологічних порушень в роботі електро- та теплоенергетичного господарства споживачів електричної і теплової енергії шляхом видання нового нормативно-правового акту на заміну Інструкції.

Проектом наказу передбачається затвердження Інструкції з обліку та розслідування аварій та відмов в роботі енергетичного господарства споживачів (далі – проект Інструкції), яка відповідає вимогам чинного законодавства, враховує сучасний досвід експлуатації енергообладнання, чітко визначає обов'язки суб'єктів господарювання щодо дотримання порядку з обліку та розслідування аварій та відмов та встановлює вимоги з обліку та розслідування аварій та відмов у роботі електро- та теплоенергетичних господарств споживачів електричної і теплової енергії.

У проекті Інструкції не передбачено розслідування аварій, які мають розслідуватися відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 року № 337 «Про затвердження Порядку розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві». Тобто проект Інструкції спрямований на зменшення надмірного регуляторного тиску на суб'єкти господарювання.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	–
Держава	+	–
Суб'єкти господарювання	+	–
У тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	–

За допомогою ринкових механізмів зазначена проблема не може бути розв'язана, оскільки вирішення питання належного розслідування технологічних порушень у роботі енергогосподарств споживачів пов'язано з необхідністю введення у дію нового нормативно-правового акту, який буде регламентувати такі розслідування.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є здійснення:

- якісних розслідувань аварій та відмов в роботі електро- та теплоенергетичних господарств споживачів електричної і теплової енергії, що

призводять до припинення (обмеження) енергопостачання інших суб'єктів господарювання та громадян;

- мінімізації впливу державних органів на суб'єкти господарювання та усунення правових колізій шляхом запровадження чітких вимог до обліку та розслідування аварій та відмов в роботі електро- та теплоенергетичних господарств споживачів електричної і теплової енергії;

- підвищення ефективності діяльності центральних органів виконавчої влади, до компетенції яких відносяться питання участі у зазначених розслідуваннях.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. Прийняття проекту наказу Міністерства енергетики України «Про затвердження Інструкції з обліку та розслідування аварій та відмов в роботі енергетичного господарства споживачів»	Впровадження регуляторного акта дозволить врахувати вимоги чинного законодавства при обліку та розслідуванні технологічних порушень в роботі електро- та теплоенергетичних господарств споживачів електричної і теплової енергії, що призводять до припинення (обмеження) енергопостачання інших суб'єктів господарювання та громадян, та вирішити інші питання, зазначені у розділі II «Цілі державного регулювання».
Альтернатива 2. Збереження чинного способу регулювання	В Інструкції не врегульовані питання щодо формування обов'язків учасників ринку електричної енергії, у власності яких перебувають об'єкти електричних мереж і/або які здійснюють їх експлуатацію, у частині належного обліку та розслідування технологічних порушень. Зазначене призводить до зниження рівня безпеки постачання, надійності та якості енергозабезпечення інших учасників ринку, зокрема споживачів.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей. Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Прийняття регуляторного акту	Прийняття регуляторного акту дозволить підвищити надійність та безпеку роботи	Відсутні

	об'єднаної енергетичної системи України та зменшити зайвий регуляторний вплив на суб'єкти господарювання шляхом створення єдиних прозорих вимог до обліку та розслідування технологічних порушень у роботі електро- та теплоенергетичних господарств споживачів електричної і теплової енергії.	
Збереження чинного регулювання	Відсутні	Створює загрози щодо збереження цілісності та надійної роботи об'єднаної енергетичної системи України, а також забезпечення безпеки постачання електричної і теплової енергії населенню та різним галузям економіки України.

3. Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Прийняття регуляторного акту	Забезпечує належний рівень якості та надійність постачання електричної і теплової енергії споживачам (громадянам) України.	Відсутні
Збереження чинного регулювання	Відсутні	Створює ризик щодо зниження якості та надійності постачання електричної і теплової енергії споживачам (громадянам).

4. Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі, у т.ч. СГД-фізичні особи	Мікро, у т.ч. СГД-фізичні особи	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	837	17065	832	0	18734
Питома вага групи у загальній кількості	4,5%	<u>91%</u>	<u>4,5%</u>	0	100%

Дія проекту акту поширюється на учасників ринку електричної енергії, суб'єкти господарювання (споживачів електричної і теплової енергії), у власності яких перебуває енергетичне обладнання та/або які здійснюють його експлуатацію.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Прийняття регуляторного акту	У разі прийняття регуляторного акту суб'єкти господарювання (інші споживачі електричної та теплової енергії), які забезпечуються енергією від мереж споживачів, де виникли порушення, будуть знати причину припинення енергопостачання. Центральні органи виконавчої влади отримають можливість у законний спосіб брати участь у розслідуваннях технологічних порушень, що забезпечить у подальшому підвищення рівня надійного (безперервного) та безпечного енергопостачання споживачів.	Відсутні
Збереження чинного	Відсутні	Незабезпечення безпеки постачання електричної

регулювання	та теплової енергії населенню та суб'єктам господарювання.
-------------	--

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	Відсутні
Альтернатива 2	Відсутні

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей при вирішенні проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного балу
Прийняття регуляторного акту	4	Цілі прийняття регуляторного акту будуть досягнуті повною мірою, проблема неякісних розслідувань технологічних порушень існувати не буде, що дозволить у повній мірі забезпечити зниження ризиків щодо надійного (безперервного) та безпечного енергопостачання споживачів.
Збереження чинного регулювання	1	Проблема залишиться невирішеною, що не дозволить в повній мірі забезпечити надійне (безперервне) та безпечне енергопостачання споживачів.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування місця альтернативи у рейтингу
Прийняття регуляторного акту	Забезпечення надійним та якісним енергопостачанням споживачів України	Відсутні	У разі прийняття регуляторного акту цілі державного регулювання будуть досягнуті повною мірою, що повністю забезпечить потребу у вирішенні

			визначеної проблеми.
Збереження чинного регулювання	Відсутні	Цілі державного регулювання не будуть досягнуті, що унеможливило своєчасне реагування та усунення проблемних ситуацій щодо надійного (безперервного) та безпечного енергопостачання споживачів.	У разі залишення існуючої ситуації без змін проблема залишиться, що не забезпечить досягнення поставленої мети.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Прийняття регуляторного акту	Дозволяє вирішити проблему у разі порушення надійного (безперервного) та безпечного енергопостачання споживачів.	Ризик зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акту не передбачається.
Збереження чинного регулювання	Відсутні	Ризик зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акту не передбачається.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання проблеми, визначеної у розділі I

Механізмом, який забезпечить розв'язання визначеної проблеми, є прийняття регуляторного акту, що дозволить забезпечити належні умови експлуатації енергетичного обладнання споживачів.

Проект Інструкції відповідатиме вимогам чинного законодавства та інших нормативно-правових актів, враховуватиме досвід експлуатації електричних мереж, чітко буде розмежовувати обов'язки власників електричних мереж і суб'єктів господарювання (споживачів) щодо обліку та розслідування аварій та відмов у роботі електро- та теплоенергетичних господарств споживачів.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акту залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, суб'єкти господарювання, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Додаткові витрати на виконання вимог регуляторного акту не передбачаються.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акту

Строк дії регуляторного акту не обмежується у часі, що надає можливість розв'язати проблеми та досягти цілей державного регулювання.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акту

Показниками результативності регуляторного акту є:

- 1) забезпечення безпеки енергопостачання споживачів;
- 2) розмір коштів і час, які витратять суб'єкти (об'єкти) електроенергетики на виконання вимог регуляторного акту, – не зміниться;
- 3) кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія акту, – 75100 суб'єктів господарювання;
- 4) розмір надходжень до державного бюджету – не зміниться;
- 5) рівень поінформованості суб'єктів господарювання стосовно основних положень регуляторного акта – високий.

Проект регуляторного акту разом з матеріалами, що обґрунтовують його прийняття, оприлюднено на офіційному вебсайті Держенергонагляду: <https://sies.gov.ua/>. Держенергонагляд у межах компетенції надає необхідні роз'яснення щодо норм проекту регуляторного акту і надаватиме роз'яснення щодо застосування акту, який буде опубліковано в засобах масової інформації після його прийняття.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акту

Відстеження результативності регуляторного акту будуть здійснюватися Держенергонаглядом статистичним методом.

Базове відстеження результативності акту буде здійснюватися після набрання ним чинності шляхом аналізу статистичних даних, але не пізніше 1 місяця з дня набрання чинності.

Повторне відстеження здійснюватиметься через 1 рік з дня набрання ним чинності.

Періодичні відстеження результативності будуть здійснюватися 1 раз на рік, починаючи з дня закінчення повторного відстеження результативності акту.

Міністр енергетики України

Герман ГАЛУЩЕНКО

«___» _____ 2022 р.

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту наказу Міністерства енергетики України «Про затвердження Інструкції з обліку та розслідування аварій та відмов в роботі енергетичного господарства споживачів»

I. Визначення проблеми

Чинна редакція Інструкції з обліку та розслідування технологічних порушень в роботі енергетичного господарства споживачів затверджена наказом Міністерства палива та енергетики України від 04 серпня 2006 року № 270, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 22 серпня 2006 року за № 993/12867 (далі – Інструкція). Зміни до цієї Інструкції не вносилися.

Тобто 15 років вимоги Інструкції залишалися незмінними. Водночас протягом цього періоду відбулися суттєві зміни у законодавстві України, а також зазнали змін відповідні технічні норми та правила, що впливають на реалізацію вимог зазначеної Інструкції.

Так, Інструкція потребує приведення у відповідність до вимог законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про теплопостачання», Кодексу цивільного захисту України, Правил технічної експлуатації теплових установок і мереж, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 14 лютого 2007 року № 71, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 05 березня 2007 року за № 197/13464, Правил технічної експлуатації електроустановок споживачів, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 25 липня 2006 року № 258, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 25 жовтня 2006 року за № 1143/13017, Кодексу системи передачі, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 309, Кодексу систем розподілу, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 310.

Лише протягом 2020-2021 років в об'єднаній енергетичній системі України було зафіксовано 5294 випадків технологічних порушень у роботі енергетичних господарств значимих споживачів електричної енергії і суб'єктів відносин у сфері теплопостачання. Це стало причиною значної кількості порушень режимів роботи зовнішніх електричних мереж операторів систем передачі та розподілу і тепломереж інших суб'єктів відносин у сфері теплопостачання з припиненням (обмеженням) енергопостачання споживачів електричної і теплової енергії (громадян, державних органів та закладів, суб'єктів господарювання, у тому числі суб'єктів малого підприємництва).

Так, зазначені технологічні порушення супроводжувалися недовиробітком електричної енергії на електростанціях споживачів у розмірі 5134,6 тис. кВт·год., невідпуском електричної енергії споживачам, у тому числі I категорії надійності електропостачання, у розмірі 174,44 тис. кВт·год. та перервою теплопостачання споживачів в опалювальний період, як наприклад: 05.02.2020 більш ніж на 11 год. припинялося теплопостачання частини м. Миколаєва, а 03.03.2020 на 30 год. – частини м. Києва. (21.11.2021 на 27 год. припинялося теплопостачання частини м. Світловодська Кіровоградської області, а 14.12.2021 на 30 год. – частини м. Луганська).

На сьогодні внаслідок військової агресії зі сторони російської федерації були пошкоджені або знищені діючі об'єкти електроенергетики напругою до 110 (150) кВ на території здійснення ліцензованої діяльності (або її частини) 25 операторів систем розподілу, виробників електричної енергії та оператора системи передачі.

Отже, рівень аварійності в електричних мережах напругою 10 (6) – 110 (150) кВ, а це близько 830 тис. км, залишається достатньо високим і спостерігається збільшення кількості відключень та їх тривалості, зокрема, через двозначність тлумачень окремих вимог Інстр, особливо споживачів електричної енергії, розподіл електричної енергії для яких здійснюється операторами системи розподілу через мережі інших споживачів (власників електричних мереж).

Відповідно до пункту 1.8 Інструкції завданнями розслідування й обліку порушень режиму роботи енергогосподарства є:

- виявлення причин порушень нормального режиму роботи об'єктів енергетичного господарства;
- розроблення організаційних і технічних заходів, які сприяють відновленню нормальної роботи енергообладнання, а також попередження аналогічних порушень у роботі енергетичного обладнання;
- підвищення відповідальності працівників підприємств за виконання заходів щодо забезпечення безперервного і надійного енергопостачання споживачів;
- прийняття рішень з удосконалення організації експлуатації і ремонту енергетичних об'єктів, модернізації, реконструкції чи заміни енергетичного обладнання, а також використання матеріалів розслідування для розроблення нормативних документів з питань надійності роботи енергообладнання.

Однак аналіз технологічних порушень довів, що цілий ряд недоліків в їх розслідуванні пов'язано з тим, що зазначені зміни у законодавстві України не враховані в Інструкції, що унеможливує виконання вказаних вище завдань розслідування.

Таким чином, загальнодержавною проблемою є зниження рівня надійності та якості енергозабезпечення (безпеки постачання) інших споживачів електроенергії, електроенергетичних підприємств (виробників, операторів систем передачі та розподілу електроенергії) і суб'єктів відносин у сфері теплопостачання, у тому числі через незадовільне розслідування технологічних

порушень у роботі електро- та теплоенергетичних господарств споживачів електричної енергії та суб'єктів відносин у сфері теплопостачання внаслідок невідповідності Інструкції вимогам чинного законодавства.

Саме тому виникла необхідність перегляду державної політики щодо організації обліку та розслідування технологічних порушень в роботі електро- та теплоенергетичного господарства споживачів електричної і теплової енергії шляхом видання нового нормативно-правового акту на заміну Інструкції.

Проектом наказу передбачається затвердження Інструкції з обліку та розслідування аварій та відмов в роботі енергетичного господарства споживачів (далі – проект Інструкції), яка відповідає вимогам чинного законодавства, враховує сучасний досвід експлуатації енергообладнання, чітко визначає обов'язки суб'єктів господарювання щодо дотримання порядку з обліку та розслідування аварій та відмов та встановлює вимоги з обліку та розслідування аварій та відмов у роботі електро- та теплоенергетичних господарств споживачів електричної і теплової енергії.

У проекті Інструкції не передбачено розслідування аварій, які мають розслідуватися відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 року № 337 «Про затвердження Порядку розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві». Тобто проект Інструкції спрямований на зменшення надмірного регуляторного тиску на суб'єкти господарювання.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	–
Держава	+	–
Суб'єкти господарювання	+	–
У тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	–

За допомогою ринкових механізмів зазначена проблема не може бути розв'язана, оскільки вирішення питання належного розслідування технологічних порушень у роботі енергогосподарств споживачів пов'язано з необхідністю введення у дію нового нормативно-правового акту, який буде регламентувати такі розслідування.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є здійснення:

- якісних розслідувань аварій та відмов в роботі електро- та теплоенергетичних господарств споживачів електричної і теплової енергії, що

призводять до припинення (обмеження) енергопостачання інших суб'єктів господарювання та громадян;

- мінімізації впливу державних органів на суб'єкти господарювання та усунення правових колізій шляхом запровадження чітких вимог до обліку та розслідування аварій та відмов в роботі електро- та теплоенергетичних господарств споживачів електричної і теплової енергії;

- підвищення ефективності діяльності центральних органів виконавчої влади, до компетенції яких відносяться питання участі у зазначених розслідуваннях.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. Прийняття проекту наказу Міністерства енергетики України «Про затвердження Інструкції з обліку та розслідування аварій та відмов в роботі енергетичного господарства споживачів»	Впровадження регуляторного акта дозволить врахувати вимоги чинного законодавства при обліку та розслідуванні технологічних порушень в роботі електро- та теплоенергетичних господарств споживачів електричної і теплової енергії, що призводять до припинення (обмеження) енергопостачання інших суб'єктів господарювання та громадян, та вирішити інші питання, зазначені у розділі II «Цілі державного регулювання».
Альтернатива 2. Збереження чинного способу регулювання	В Інструкції не врегульовані питання щодо формування обов'язків учасників ринку електричної енергії, у власності яких перебувають об'єкти електричних мереж і/або які здійснюють їх експлуатацію, у частині належного обліку та розслідування технологічних порушень. Зазначене призводить до зниження рівня безпеки постачання, надійності та якості енергозабезпечення інших учасників ринку, зокрема споживачів.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей. Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Прийняття регуляторного акту	Прийняття регуляторного акту дозволить підвищити надійність та безпеку роботи	Відсутні

	об'єднаної енергетичної системи України та зменшити зайвий регуляторний вплив на суб'єкти господарювання шляхом створення єдиних прозорих вимог до обліку та розслідування технологічних порушень у роботі електро- та теплоенергетичних господарств споживачів електричної і теплової енергії.	
Збереження чинного регулювання	Відсутні	Створює загрози щодо збереження цілісності та надійної роботи об'єднаної енергетичної системи України, а також забезпечення безпеки постачання електричної і теплової енергії населенню та різним галузям економіки України.

3. Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Прийняття регуляторного акту	Забезпечує належний рівень якості та надійність постачання електричної і теплової енергії споживачам (громадянам) України.	Відсутні
Збереження чинного регулювання	Відсутні	Створює ризик щодо зниження якості та надійності постачання електричної і теплової енергії споживачам (громадянам).

4. Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі, у т.ч. СГД-фізичні особи	Мікро, у т.ч. СГД-фізичні особи	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	837	17065	832	0	18734
Питома вага групи у загальній кількості	4,5%	<u>91%</u>	<u>4,5%</u>	0	100%

Дія проекту акту поширюється на учасників ринку електричної енергії, суб'єкти господарювання (споживачів електричної і теплової енергії), у власності яких перебуває енергетичне обладнання та/або які здійснюють його експлуатацію.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Прийняття регуляторного акту	У разі прийняття регуляторного акту суб'єкти господарювання (інші споживачі електричної та теплової енергії), які забезпечуються енергією від мереж споживачів, де виникли порушення, будуть знати причину припинення енергопостачання. Центральні органи виконавчої влади отримають можливість у законний спосіб брати участь у розслідуваннях технологічних порушень, що забезпечить у подальшому підвищення рівня надійного (безперервного) та безпечного енергопостачання споживачів.	Відсутні
Збереження чинного	Відсутні	Незабезпечення безпеки постачання електричної

регулювання	та теплової енергії населенню та суб'єктам господарювання.
-------------	--

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	Відсутні
Альтернатива 2	Відсутні

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей при вирішенні проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного балу
Прийняття регуляторного акту	4	Цілі прийняття регуляторного акту будуть досягнуті повною мірою, проблема неякісних розслідувань технологічних порушень існувати не буде, що дозволить у повній мірі забезпечити зниження ризиків щодо надійного (безперервного) та безпечного енергопостачання споживачів.
Збереження чинного регулювання	1	Проблема залишиться невирішеною, що не дозволить в повній мірі забезпечити надійне (безперервне) та безпечне енергопостачання споживачів.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування місця альтернативи у рейтингу
Прийняття регуляторного акту	Забезпечення надійним та якісним енергопостачанням споживачів України	Відсутні	У разі прийняття регуляторного акту цілі державного регулювання будуть досягнуті повною мірою, що повністю забезпечить потребу у вирішенні

			визначеної проблеми.
Збереження чинного регулювання	Відсутні	Цілі державного регулювання не будуть досягнуті, що унеможливило своєчасне реагування та усунення проблемних ситуацій щодо надійного (безперервного) та безпечного енергопостачання споживачів.	У разі залишення існуючої ситуації без змін проблема залишиться, що не забезпечить досягнення поставленої мети.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Прийняття регуляторного акту	Дозволяє вирішити проблему у разі порушення надійного (безперервного) та безпечного енергопостачання споживачів.	Ризик зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акту не передбачається.
Збереження чинного регулювання	Відсутні	Ризик зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акту не передбачається.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання проблеми, визначеної у розділі I

Механізмом, який забезпечить розв'язання визначеної проблеми, є прийняття регуляторного акту, що дозволить забезпечити належні умови експлуатації енергетичного обладнання споживачів.

Проект Інструкції відповідатиме вимогам чинного законодавства та інших нормативно-правових актів, враховуватиме досвід експлуатації електричних мереж, чітко буде розмежовувати обов'язки власників електричних мереж і суб'єктів господарювання (споживачів) щодо обліку та розслідування аварій та відмов у роботі електро- та теплоенергетичних господарств споживачів.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акту залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, суб'єкти господарювання, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Додаткові витрати на виконання вимог регуляторного акту не передбачаються.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акту

Строк дії регуляторного акту не обмежується у часі, що надає можливість розв'язати проблеми та досягти цілей державного регулювання.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акту

Показниками результативності регуляторного акту є:

- 1) забезпечення безпеки енергопостачання споживачів;
- 2) розмір коштів і час, які витратять суб'єкти (об'єкти) електроенергетики на виконання вимог регуляторного акту, – не зміниться;
- 3) кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія акту, – 75100 суб'єктів господарювання;
- 4) розмір надходжень до державного бюджету – не зміниться;
- 5) рівень поінформованості суб'єктів господарювання стосовно основних положень регуляторного акта – високий.

Проект регуляторного акту разом з матеріалами, що обґрунтовують його прийняття, оприлюднено на офіційному вебсайті Держенергонагляду: <https://sies.gov.ua/>. Держенергонагляд у межах компетенції надає необхідні роз'яснення щодо норм проекту регуляторного акту і надаватиме роз'яснення щодо застосування акту, який буде опубліковано в засобах масової інформації після його прийняття.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акту

Відстеження результативності регуляторного акту будуть здійснюватися Держенергонаглядом статистичним методом.

Базове відстеження результативності акту буде здійснюватися після набрання ним чинності шляхом аналізу статистичних даних, але не пізніше 1 місяця з дня набрання чинності.

Повторне відстеження здійснюватиметься через 1 рік з дня набрання ним чинності.

Періодичні відстеження результативності будуть здійснюватися 1 раз на рік, починаючи з дня закінчення повторного відстеження результативності акту.

Міністр енергетики України

Герман ГАЛУЩЕНКО

«___» _____ 2022 р.

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

***Про внесення змін до Плану діяльності
Міністерства енергетики України
з підготовки проектів регуляторних
актів на 2022 рік***

Відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»; постанови Кабінету Міністрів України від 17.06.2020 № 507 «Про затвердження Положення про Міністерство енергетики України»; Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.1992 № 731 (зі змінами),
н а к а з у ю:

1. Затвердити зміни до Плану діяльності Міністерства енергетики України з підготовки проектів регуляторних актів на 2022 рік, затвердженого наказом Міністерства енергетики України від 14.12.2021 № 333 (зі змінами), що додаються.

2. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Міністр

Герман ГАЛУЩЕНКО

UB
Міністерство енергетики України
№ 26/161/ст-15/00/енергетики/У/2022
Код запису: 1012 11.10.2022 14:40
ID: 18316411659B400000703D0000E0AE7A00
SEID: 90831600005920400000703D0000E0AE7A00
Сертифікат дійсний з 29.04.2022 10:07 до 29.04.2023 10:07

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства енергетики
України

№ _____

ЗМІНИ
до Плану діяльності Міністерства енергетики України
з підготовки проектів регуляторних актів на 2022 рік

Доповнити план позиціями такого змісту:

№ п/п	Назва проекту регуляторного акта	Обґрунтування необхідності прийняття регуляторного акта	Центральні органи виконавчої влади, структурні підрозділи, що розроблятимуть регуляторний акт	Термін виконання
63.	Наказ Міністерства енергетики України «Про затвердження Методики визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок збройної агресії російської федерації»	Дозволить визначити єдиний підхід до збору, фіксації та узагальнення інформації щодо вартості втрат (витоку) природного газу у разі руйнування або пошкодження газопроводів та/або газорозподільних пунктів, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності у зв'язку із бойовими діями, терористичними актами, диверсіями, ракетно-бомбовими ударами нанесеними під час збройної агресії російської	Директорат нафтогазового комплексу та розвитку ринків нафти, природного газу та нафтопродуктів	IV квартал 2022 року

		федерації.		
64.	Наказ Міністерства енергетики України «Про затвердження Інструкції з обліку та розслідування аварій та відмов в роботі енергетичного господарства споживачів»	Врегулювання питань щодо вимог до розслідування аварій та відмов в роботі електро- та теплоенергетичних господарств споживачів електричної і теплової енергії, підвищення надійності електропостачання та безпеки енергопостачання інших споживачів електричної та теплової енергії, у тому числі населення, та суб'єктів відносин у сфері теплопостачання шляхом удосконалення відносин між учасниками ринку електричної і теплової енергії, у власності яких перебувають енергетичні установки та/або які здійснюють їх експлуатацію.	Директорат електроенергетичного комплексу та розвитку ринку електричної енергії	IV квартал 2022 року
65.	Наказ Міністерства енергетики України «Про затвердження форми Висновку Держенергонагляду щодо пріоритетності технічних рішень для розвитку системи розподілу, передбачених проєктом інвестиційної програми оператора системи розподілу»	Удосконалення процесу надання Держенергонаглядом до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, висновків щодо пріоритетності технічних рішень для розвитку систем розподілу, шляхом створення єдиної форми висновку.	Директорат електроенергетичного комплексу та розвитку ринку електричної енергії	IV квартал 2022 року
66.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Правил надання доступу до інфраструктури об'єкта	Сприятиме забезпеченню умов для розвитку та відновленню електронних комунікаційних мереж під час дії	Директорат електроенергетичного комплексу та	IV квартал 2022 року

	електроенергетики»	воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях та у післявоєнний час.	розвитку ринку електричної енергії	
--	--------------------	--	------------------------------------	--

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства енергетики
України
_____ року № _____

**Інструкція
з обліку та розслідування аварій та відмов в роботі енергетичного
господарства споживачів**

I. Загальні положення

1. Ця Інструкція встановлює єдиний порядок та вимоги з обліку та розслідування причин і наслідків аварій та відмов в роботі енергетичного обладнання суб'єктів відносин у сфері теплопостачання та споживачів електричної енергії, які призвели до порушення режимів постачання теплової енергії, режимів роботи інших споживачів електричної енергії, суб'єктів електроенергетики або суб'єктів відносин у сфері теплопостачання, порушень нормальної експлуатації об'єктів енергетичного господарства споживачів.

2. Ця Інструкція поширюється на підприємства, установи, організації (далі - підприємства) незалежно від форм власності та відомчої належності, на балансі яких знаходиться енергетичне обладнання і споруди, ушкодження яких ураховується як аварія або відмова в роботі і оформлюється актом розслідування (далі – об'єкти енергетичного господарства), перелік яких наведено у додатку 1 до цієї Інструкції, та не поширюється на виробників електричної енергії, оператора системи передачі та операторів систем розподілу.

3. Ця Інструкція не поширюється на розслідування аварій першої та другої категорій, розслідування яких ведеться відповідно до вимог Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 року № 337.

4. У цій Інструкції терміни вживаються у таких значеннях:

енергетичне обладнання – обладнання, призначене для виробництва, перетворення, розподілу, передачі і споживання основних видів енергії (електричної і теплової) та енергоносіїв (води, повітря, газів);

непрацездатний стан енергетичного обладнання – технічний стан об'єкта, при якому значення одного чи декількох з параметрів, що характеризують здатність виконувати задані функції, не відповідають вимогам нормативно-технічної та/або конструкторської (проектної) документації;

нормальний режим роботи – стан енергетичного обладнання, який відповідає прийнятій у проекті технології виробництва і передачі споживачам електричної та теплової енергії, включаючи пуски-зупинення, технічне обслуговування та ремонти.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Кодексі цивільного захисту України, законах України «Про ринок електричної енергії», «Про тепlopостачання», Правилах технічної експлуатації теплових установок і мереж (далі – ПТЕТУіМ), затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 14 лютого 2007 року № 71, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 05 березня 2007 року за № 197/13464, Правилах технічної експлуатації електроустановок споживачів (далі – ПТЕЕС), затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 25 липня 2006 року № 258, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 25 жовтня 2006 року за № 1143/13017 (у редакції наказу Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 13 лютого 2012 року № 91), Кодексі системи передачі (далі – КСП), затвердженому постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 309, Кодексі систем розподілу (далі – КСР), затвердженому постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 310, Правилах роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 312, Правилах охорони праці під час експлуатації тепломеханічного обладнання електростанцій, теплових мереж і тепловикористовувальних установок (далі - НПАОП 0.00-1.69-13), затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 02 грудня 2013 року № 892, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 17 грудня 2013 року за № 2127/24659.

5. На підприємстві повинен бути розроблений і затверджений керівником план ліквідації аварії та/або відмови в роботі, у якому визначаються можливі аварії та/або відмови в роботі, прогнозуються їх наслідки, передбачаються заходи щодо їх ліквідації, строки виконання цих заходів, а також персонал та засоби які залучаються з цією метою.

6. Розслідуванню й обліку аварій та відмов у роботі об'єктів енергетичного господарства підлягають:

пошкодження енергоустановок або їх устаткування і споруд під час роботи, ремонту, комплексного випробування, резерву, консервації;

недопустиме відхилення параметрів показників роботи енергетичного обладнання від нормального режиму роботи цього обладнання і технічного стану енергоустановок, що призвело до виведення їх з ладу;

незапланована перерва з технологічних причин енергопостачання споживачів електричної та теплової енергії оператором системи передачі та/або оператором системи розподілу, суб'єктом відносин у сфері тепlopостачання, якщо це не передбачено договором;

помилкові або вимушені відключення енергоустановок, а також відключення для усунення дефектів або пошкоджень їхніх елементів з метою попередження відмови устаткування на термін зміни чергового диспетчера;

пошкодження будівель чи споруд об'єктів енергетичного господарства та блок-станцій, що спричинили відключення генеруючої потужності або споживачів електричної та теплової енергії.

7. Завданнями розслідування й обліку аварій та відмов в роботі є:

виявлення причин аварій та відмов в роботі об'єктів енергетичного господарства;

розроблення організаційних і технічних заходів, які сприяють відновленню нормального режиму роботи енергетичного обладнання, а також попередження аналогічних аварій та відмов у роботі енергетичного обладнання;

підвищення відповідальності працівників підприємств за виконання заходів щодо забезпечення безперервного і надійного енергопостачання споживачів;

прийняття рішень з удосконалення організації експлуатації, ремонту модернізації, реконструкції або заміни енергетичного обладнання, а також використання матеріалів розслідування для розроблення нормативних документів з питань надійності роботи енергетичного обладнання.

8. Керівники підприємств, а також проектних, науково-дослідних, монтажних-будівельних, налагоджувальних, ремонтних організацій і заводів-виробників на підставі аналізу матеріалів розслідування аварій та відмов нормального режиму роботи об'єктів енергетичного господарства вживають необхідних заходів для усунення виявлених недоліків.

9. Перерви постачання електричної та/або теплової енергії споживачів унаслідок недотримання підприємством ПТЕТУіМ, ПТЕЕС, КСП, КСР, НПАОП 0.00-1.69-13 та інших нормативно-правових актів, норм та правил уважаються аваріями та відмовами.

10. Недовідпуск та недовиробіток електричної та теплової енергії, який стався внаслідок аварій та відмов, визначаються (обчислюються) згідно з

вимогами діючих нормативно-правових актів у галузі електроенергетики та у сфері теплопостачання.

11. У разі неможливості одержання споживачем електроенергії від резервних джерел живлення з його вини через недосконалість схем внутрішнього енергопостачання недовідпуск електроенергії не обчислюється.

II. Види аварій та відмов у роботі

1. До аварій в роботі об'єктів енергетичного господарства підприємства відносяться події, унаслідок яких на об'єктах енергетичного господарства відбулося:

1) повне скидання електричного навантаження електростанцій, навіть при збереженні власних потреб, незалежно від тривалості скидання чи зниження його на 50% і більше від заданого диспетчерським графіком - тривалістю більше однієї години;

2) порушення нормального режиму роботи або пошкодження обладнання, яке призвело до перерви або обмеження відпуску споживачам електроенергії, пари, гарячої води, стисненого повітря, що викликало зниження обсягу випуску основної продукції в розмірі більше одногодинного планового завдання (обмеження споживачів енергоносіями внаслідок недостатньої кількості палива або погіршення його якості з незалежних від підприємства причин аварією не вважається, а є відмовою в роботі);

3) пошкодження об'єкта енергетичного господарства, навіть якщо воно не викликало спаду виробництва, але викликало зупинку на ремонт:

парових котлів продуктивністю 420 т/год і більше, парових турбін потужністю 100 МВт і більше на термін більше 3 діб;

парових котлів продуктивністю від 120 до 420 т/год, парових турбін потужністю від 25 до 100 МВт на термін більше 2 діб;

парових котлів продуктивністю менше 120 т/год, водогрійних котлів, котлів-утилізаторів, теплофікаційних економайзерів, пароперегрівачів, пароперетворювачів, випарників, парових і газових турбін потужністю менше 25 МВт, турбокомпресорів, головних парових і живильних, магістральних трубопроводів на термін більше 1 доби;

електрообладнання, зазначеного у пункті 7 додатка 1 до цієї Інструкції на термін більше 1 доби;

4) примусове припинення циркуляції води в магістральних трубопроводах теплофікаційної мережі в опалювальний сезон тривалістю більше 2 годин,

падіння тиску в теплових мережах, для підтримки якого потрібне збільшення кількості підживлювальної води в 4 рази і більше та підживлення сирою водою;

5) руйнування основних елементів будівель і споруд (паливоподачі, димової труби, градирні, конструкцій будови);

6) пожежа, яка спричинила зупинку енергетичного обладнання (котла, турбогенератора, турбокомпресора) на термін більше 1 доби або пошкодження основних елементів будівель і споруд;

7) повторне виведення в ремонт енергетичного обладнання протягом першого місяця після закінчення капітального чи середнього ремонту;

8) ушкодження дамб, золожужелевідвалів, що призвело до викиду золожужелевідходів у водні об'єкти тривалістю понад одну добу.

2. До аварій в роботі об'єктів енергетичного господарства підприємства відносяться події, унаслідок яких на кисневих і компресорних станціях відбулося:

1) порушення нормального режиму роботи або пошкодження обладнання, яке спричинило перерву або обмеження відпуску споживачам стисненого повітря, продуктів поділу повітря або погіршення якості продуктів, що призвело до зниження обсягу виробництва основної продукції в розмірі більше одногодинного планового завдання;

2) порушення нормального режиму роботи або пошкодження обладнання, призначеного для відбору, зберігання і подачі продуктів поділу повітря (кріогенні ємності, газгольдери, газифікатори та ін.), що призвели до втрат готового продукту в кількості більше одnodобової продуктивності одного агрегату;

3) пошкодження об'єкта енергетичного господарства, навіть якщо воно не призвело до спаду виробництва, але викликало зупинку на ремонт:

блоків поділу повітря продуктивністю більше ніж 25 тис.куб.м. кисню на годину на термін більше 1 доби;

блоків поділу повітря продуктивністю 10-25 тис.куб.м кисню на годину на термін більше 2 діб;

блоків поділу повітря продуктивністю менш 10 тис.куб.м кисню на годину на термін більше 3 діб;

повітряних турбокомпресорів продуктивністю більше 900 м.куб/хв, кисневих турбокомпресорів, парових турбін - приводів турбокомпресорів на термін більше 2 діб;

повітряних турбокомпресорів продуктивністю менш 900 м.куб/хв, газодувок, поршневих компресорів для різноманітних середовищ на термін більше 3 діб;

реципієнтних установок, киснево-розширювальних пунктів (далі - КРП), магістральних трубопроводів стисненого повітря, кисню, азоту на термін більше 1 доби;

електрообладнання, зазначеного в пункті 7 додатка 1 до цієї Інструкції, на термін більше 1 доби;

4) руйнування основних елементів будівель і споруд (газгольдера, повітрязабору, градирні, конструкцій будівель);

5) пожежа, що спричинила зупинку основного обладнання (блок поділу повітря, турбокомпресор) на термін більше 1 доби, або пошкодження основних елементів будівель і споруд;

б) повторне виведення в ремонт обладнання протягом першого місяця після закінчення капітального або середнього ремонту.

3. До аварій в роботі об'єктів енергетичного господарства підприємства відносяться події, унаслідок яких у газових, теплосилових господарствах, системах водопостачання, на газовідчисних спорудах відбулося:

1) порушення нормального режиму роботи або пошкодження обладнання, яке викликало перерви на термін більше 12 годин або обмеження відпуску споживачам газу, пари, гарячої води, стисненого повітря, промислової води і інших енергоносіїв, що спричинило зменшення обсягів виробництва основної продукції в розмірі більше одногодинного планового завдання;

2) порушення нормального режиму роботи або пошкодження обладнання газоочисних і водоочисних споруд тривалістю більше 3 діб, яке викликало збільшення концентрації шкідливих речовин, що викидаються:

в атмосферу - трикратного і більше погодженого значення граничнодопустимих викидів;

у водні об'єкти - двократного і більше погодженого значення граничнодопустимих викидів;

3) пошкодження обладнання і споруд, зазначених у пунктах 3-6 додатка 1 до цієї Інструкції, за винятком обладнання, зазначеного в підпункті 3 пункту 1 та підпункті 3 пункту 2 цього розділу, навіть, якщо воно не відобразилося на основному виробництві, але викликало зупинку на ремонт терміном більше 8 годин;

4) руйнування основних елементів будівель і споруд (естакади, градирні, димові труби, греблі, котельні, центрального теплового пункту, конструкції будівель);

пожежа, що спричинила зупинку основного енергетичного обладнання на термін більше 1 доби або призвела до пошкодження основних елементів будівель і споруд.

4. До аварій в роботі об'єктів енергетичного господарства підприємства відносяться події, у наслідок яких на електричних мережах і на підстанціях, а також в цехових електроустановках відбулося:

порушення нормального режиму роботи підстанцій, повітряних чи кабельних ліній, електроприводів, статичних і обертових перетворювачів, електропідних агрегатів, високочастотних установок та іншого електрообладнання, що викликало зупинку основного технологічного обладнання і призвело до зниження обсягу виробництва основної продукції в розмірі більше одногодинного планового завдання (відключення однієї і тієї самої підстанції чи лінії, що сталось з однієї і тієї ж причини, через проміжок часу не більше 2 годин, а також відключення декількох ліній, викликане однією причиною, враховується як одна аварія);

пошкодження об'єкта енергетичного господарства, навіть якщо воно не вплинуло на основне виробництво, але викликало відновлювальний ремонт протягом 8 годин і більше;

руйнування основних елементів будівель і споруд (закритого розподільного пристрою, щита управління, машинного залу, порталів відкритого розподільного пристрою, опор високовольтних ліній електропередавання);

пожежа в електричних установках, кабельних тунелях і шахтах, яка спричинила відключення основного електротехнічного обладнання на термін більше 1 доби або пошкодження основних елементів будівель і споруд.

5. До аварій в роботі об'єктів енергетичного господарства підприємства відносяться події, унаслідок яких у системах автоматизації відбулося порушення нормального режиму роботи обладнання діючої автоматичної системи управління технологічним процесом (далі - АСУТП) на термін більше 16 годин, що призвело до затримки видання інформації на термін більше 6 годин або призвело до зниження обсягу виробництва основної продукції у розмірі більше одногодинного планового завдання.

6. До аварій в роботі об'єктів енергетичного господарства підприємства відносяться події, унаслідок яких у цехах зв'язку і диспетчеризації відбулося:

порушення нормального режиму роботи обладнання засобів диспетчерсько-технологічного керування, яке викликало зниження обсягу виробництва основної продукції в розмірі більше одногодинного планового завдання;

порушення нормального режиму роботи обладнання телемеханіки, що призвело до зупинки основного технологічного або енергетичного обладнання і викликало зниження обсягу виробництва основної продукції у розмірі більше одногодинного планового завдання.

7. До відмов у роботі належать всі порушення нормального режиму роботи об'єктів енергетичного господарства, а також випадки пошкодження енергетичного обладнання, якщо вони не є аваріями, згідно з пунктом 2 цього розділу:

пошкодження допоміжного обладнання, яке бере участь у процесі виробництва, передавання і розподілу електричної і теплової енергії, енергії стисненого повітря, кисню, а також інших енергоресурсів, що викликало виключення його з роботи або резерву, але не вплинуло на роботу основного енергетичного обладнання;

порушення нормального режиму роботи обладнання автоматичного регулювання, приладів телемеханіки, технологічного і релейного захисту, сигналізації, усунене в термін менше 16 годин, яке не призвело до наслідків, що вважаються аваріями;

автоматичне або помилкове відключення персоналом обладнання, якщо воно не викликало аварії;

припинення циркуляції води в магістральних трубопроводах опалювальної мережі в опалювальний сезон тривалістю менше 2 годин;

невиконання заданого диспетчерського графіка електричного навантаження чи оперативного завдання диспетчера енергосистеми;

порушення технологічного/нормального режиму роботи теплотехнічного обладнання (витік води чи надмірне підживлення котла водою, погіршення якості живильної води тривалістю більше 8 годин, збільшення жорсткості хімічноочищеної води більше ніж на 25% понад норму тривалістю більше 4 годин, відхилення від встановлених виробничими інструкціями норм тиску і температури перегрітої пари тривалістю більше 30 хвилин, тиску пари, яка відпускається для промислових потреб на 20% тривалістю більше однієї години, а також порушення заданих параметрів і зниження якості інших енергоносіїв), якщо це не призвело до наслідків, що вважаються аваріями;

порушення нормального режиму роботи електротехнічного обладнання (відключення роз'єднувачів під навантаженням, значення якого перевищує

нормативно допустиме, включення роз'єднувачів чи вимикачів на тимчасово встановлений переносний заземлювальний пристрій чи на заземлюючі ножі, помилкове включення стаціонарних заземлювальних ножів, витік масла з маслonaповнених електричних апаратів нижче допустимого рівня, "земля" в колах оперативного струму, не усунена протягом 8 годин, однофазне замикання на землю в установках споживачів, що живляться на генераторній напрузі, не усунене протягом 2 годин), якщо це не призвело до наслідків, що вважаються аваріями;

порушення нормального режиму роботи або пошкодження кріогенного обладнання, яке призвело до зниження чистоти продуктів поділу повітря на термін не більше 4 годин;

порушення нормального режиму роботи або пошкодження газоочисного і водоочисного обладнання, що викликало забруднення біосфери вище встановлених норм на термін більше 1 доби;

порушення нормального режиму роботи або пошкодження обладнання паливоподачі, що призвело до зниження запасів палива в бункерах котельні нижче встановленої норми або позбавило котельню резервних засобів подання палива;

порушення нормального режиму роботи електростанції або промислової котельні внаслідок нестачі палива або погіршення якості палива з причин, що не залежать від підприємства. У цьому випадку недовідпуск енергоносіїв визначається (обчислюється) окремо, як недовідпуск через нестачу палива або погану його якість;

порушення нормального режиму роботи енергетичного обладнання під час 24-годинної перевірки його під навантаженням після капітального ремонту, якщо при цьому це обладнання не було пошкоджене;

порушення нормального режиму роботи обладнання при проведенні науково-дослідних робіт або випробувань за затвердженою головним енергетиком або технічним керівником підприємства програмою, якщо це порушення не було наслідком неправильних дій персоналу науково-дослідної, або налагоджувальної організації або підприємства.

III. Порядок повідомлення про аварії та відмови у роботі

1. При виникненні аварії або відмови в роботі об'єкта енергетичного господарства на підприємстві працівник негайно повідомляє про це безпосередньо керівника робіт або іншу уповноважено посадову особу підприємства.

2. Керівник робіт або інша уповноважена особа, переконавшись у наявності аварії (відмови в роботі), у свою чергу, зобов'язаний повідомити керівника підприємства (власника підприємства, роботодавця) або особу, що керує виробництвом під час зміни.

3. Керівник підприємства або особа, що керує виробництвом під час зміни, зобов'язаний діяти згідно з планом ліквідації аварії (відмови в роботі), за необхідності вжити першочергових заходів для запобігання подальшому розвитку аварії, установити межі небезпечної зони та обмежити доступ до неї людей.

4. Керівник підприємства або особа, що керує виробництвом під час зміни зобов'язаний повідомити про аварію або відмову в роботі об'єктів енергетичного господарства підприємства орган, до сфери управління якого належить підприємство (у разі наявності такого органу), відповідну місцеву держадміністрацію і оперативний персонал оператора системи передачі та/або відповідного оператора системи розподілу, відповідного суб'єкта відносин у сфері теплопостачання шляхом передання оперативного повідомлення про аварію або відмову в роботі.

Про аварію або відмову в роботі електроустановок, теплових установок, електричних та теплових мереж, які призвели до порушення технологічних процесів споживача або до порушень енергопостачання інших споживачів чи до відключення в мережах оператора системи передачі та/або операторів системи розподілу, суб'єктів відносин у сфері теплопостачання, підприємство повинно письмово повідомити відповідний територіальний орган Держенергонагляду шляхом передання оперативного повідомлення про аварію або відмову в роботі.

5. Оперативне повідомлення про аварію або відмову в роботі складається згідно з додатком 2 до цієї Інструкції і передається факсом або електронною поштою.

IV. Організація та порядок розслідування аварії або відмови у роботі

1. Кожна аварія або відмова в роботі об'єктів енергетичного господарства підприємства розслідується комісією, склад якої затверджується керівником підприємства чисельністю не менше трьох осіб. Головою комісії з розслідування призначається представник підприємства, який визначає режим і регламент роботи комісії, організовує її роботу та збір необхідної інформації.

2. У склад комісії з розслідування аварії або відмови в роботі, у разі пошкодження енергетичного обладнання обов'язково включаються представники налагоджувальної, проектної організацій та представник

відповідного органу, до сфери управління якого належить підприємство (у разі наявності такого органу).

3. У разі розслідування аварій та відмов в роботі об'єктів енергетичного господарства підприємства, які відбулися через масові пошкодження ліній електропередачі внаслідок стихійних явищ, в склад комісії обов'язково включаються представники проектних і будівельно-монтажних організацій.

4. У складі комісії з розслідування аварій та відмов в роботі об'єктів енергетичного господарства підприємства, спричинених дефектами проектування, виготовленням, монтажем, ремонтом або будівництвом, мають брати участь представники заводів-виробників, ремонтних організацій, науково-дослідних інститутів і налагоджувальних організацій.

5. Аварії та відмови в роботі енергетичного господарства підприємства, спричинені порушенням зовнішнього енергопостачання та/або які призвели до порушень в роботі мереж оператора системи передачі та/або операторів систем розподілу, суб'єктів відносин у сфері тепlopостачання або енергопостачання інших споживачів, розслідуються комісією підприємства із обов'язковим залученням представників оператора системи передачі та/або операторів систем розподілу, суб'єктів відносин у сфері тепlopостачання.

6. У склад комісії з розслідування аварії або відмови в роботі об'єктів енергетичного господарства підприємства крім представників, зазначених у пунктах 2 – 5 цього розділу, також обов'язково включаються представники територіального органу Держенергонагляду (за згодою), у разі:

пошкодження обладнання теплосилового господарства, що призвели до порушення технологічних процесів підприємства та/або порушення тепlopостачання споживачів;

виникнення аварії або відмови в роботі енергетичного господарства підприємства, які призвели до відключень в мережах оператора системи передачі та/або оператора системи розподілу, суб'єкта відносин у сфері тепlopостачання з подальшим порушенням енергопостачання споживачів.

7. Комісія зобов'язана протягом десяти робочих днів з моменту виникнення аварії або відмови, розслідувати обставини і причини їх виникнення. Результати розслідування оформлюються актом розслідування аварії (відмови у роботі), форма якого наведена у додатку 3 до цієї Інструкції.

Залежно від характеру аварії або відмови в роботі з метою проведення додаткових досліджень або експертизи строк розслідування може бути продовжено керівником підприємства на строк до 30 календарних днів.

8. Комісія проводить індивідуальні опитування персоналу, перевіряє виконання відповідних нормативно-правових актів, норм та правил, які стосуються аварії або відмови в роботі, за результатами чого робить відповідні висновки, розробляє заходи і пропозиції щодо запобігання аналогічним аваріям або відмовам в роботі та для поліпшення експлуатації обладнання і організації роботи з персоналом.

9. На вимогу комісії керівник підприємства, де сталася аварія чи відмова в роботі енергетичного господарства, надає інформацію про режим роботи енергетичного обладнання до виникнення аварії або відмови, а також результати попереднього розслідування аварії чи відмови в роботі відповідного енергетичного господарства (у разі виникнення) та опис вжитих заходів щодо відновлення нормального режиму роботи обладнання.

10. Розбирання пошкодженого устаткування повинно виконуватись тільки з дозволу голови комісії в присутності всіх членів комісії.

11. При розслідуванні причин і обставин аварій та відмов в роботі повинні бути вивчені й оцінені:

дії персоналу, відповідність енергоустановки діючим нормам і правилам;

організація експлуатації, якість і терміни виконання профілактичних ремонтів і контролю технічного стану обладнання, дотримання норм і відповідних вимог при проведенні ремонтних робіт;

своєчасність усунення аварійних осередків, дефектів обладнання, виконання вимог нормативних та розпорядчих документів і заходів, які спрямовані на підвищення надійності роботи обладнання;

правильність прийнятих проектних рішень, якість виготовлення і конструкції обладнання, якість проведення монтажних, будівельних і налагоджувальних робіт;

відповідність критеріїв стихійних явищ (швидкість вітру, товщина ожеледі на проводах ліній електропередачі тощо) величинам, які встановлені проектувальними нормами і прийняті в проекті;

психологічні причини.

12. Під час розслідування аварії чи відмови в роботі енергетичного господарства підприємства повинні бути виявлені, проаналізовані та описані всі причини її виникнення і розвитку, її передумови, а також причинно-наслідкові зв'язки між ними.

13. Кожна аварія чи відмова в роботі енергетичного господарства підприємства одночасно повинна бути класифікована за ознаками технічних та

організаційних причин аварії або відмови у роботі, які наведені у додатку 4 до цієї Інструкції.

14. Під час визначення ознак організаційних причин аварії чи відмови в роботі енергетичного господарства підприємства (якщо їх більше однієї) першою вказується та, яка призвела до найбільш тяжких наслідків, і за цією ознакою вони обліковуються в статистичній звітності.

15. Керівництво підприємства, на якому сталася аварія чи відмова в роботі енергетичного господарства підприємства, зобов'язано:

зберегти (наскільки це можливо) обстановку, яка виникла під час порушення, провести фотографування і опис пошкодженої енергоустановки;

передати за актом голові комісії чи іншому членові комісії записи регістраторів події, оперативних переговорів та інші речові докази технологічних порушень;

описати положення накладок релейного захисту та автоматики, покажчиків спрацювання захисту, блокування;

дати комісії всю необхідну оперативну і технічну документацію;

провести необхідні технічні розрахунки, лабораторні дослідження, випробування та інші роботи;

залучити, у разі необхідності, експертів і фахівців відповідних підприємств і установ до роботи комісії.

16. Акт розслідування аварії (відмови у роботі) складається в трьох примірниках і підписується всіма членами комісії. У разі незгоди окремих членів комісії з її висновками вони підписують акт «з окремою думкою», що викладається поряд з підписом або з посиланням на окремий додаток довільної форми. «Окрема думка» додається до акта під час його підписання.

17. Два примірники акта розслідування аварії (відмови у роботі) наступного дня після його підписання надсилаються органу, до сфери управління якого належить підприємство (у разі наявності такого органу), і відповідному територіальному органу Держенергонагляду, представники якого брали участь у розслідуванні.

18. За результатами розслідування аварії та відмови в роботі з урахуванням висновків та пропозицій комісії керівник підприємства видає наказ, яким затверджуються заходи щодо відновлення нормального режиму роботи об'єкта енергетичного господарства та заходи щодо запобігання подібним аваріям, які підлягають обов'язковому виконанню.

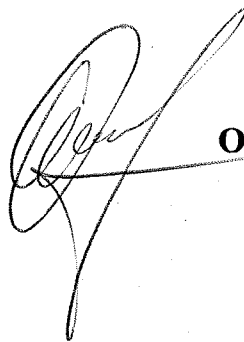
V. Облік аварій та відмов у роботі

1. У кожному цеху/виробничому структурному підрозділі підприємства, а також на котельнях, електричних, повітродуйних і кисневих станціях повинні вестися журнали обліку аварій та відмов в роботі, за формою, визначеною у додатку 5 до цієї Інструкції, в яких у хронологічному порядку реєструються всі аварії та відмови на обладнанні цього цеху/виробничого структурного підрозділу від дня приймання такого обладнання в промислову експлуатацію.
2. Аварії та відмови в роботі обліковуються у цеху/виробничому структурному підрозділі, де вони виникли.
3. Організація та контроль обліку аварій та відмов в роботі покладається на керівника відповідного цеху/виробничого структурного підрозділу підприємства.
4. Контроль за організацією обліку аварій та відмов в роботі здійснюється особою, відповідальною за енергетичне господарство підприємства або її заступником.
5. У структурному підрозділі особи, відповідальної за енергетичне господарство підприємства, повинен вестися журнал реєстрації аварій та відмов в роботі всього комплексу енергетичного господарства підприємства за формою, наведеною у додатку 6 до цієї Інструкції.
6. Своєчасне і правильне розслідування, документальне оформлення обліку аварій та відмов в роботі, реалізацію заходів з усунення причин, що спричинили їх виникнення, забезпечує керівник підприємства.
7. Письмову інформацію про виконання заходів, визначених комісією у акті розслідування, керівник підприємства подає у відповідний територіальний орган Держенергонагляду, представники якого брали участь у розслідуванні.
8. Відповідний територіальний орган Держенергонагляду щокварталу надсилає звіт про аварії та відмови в роботі енергетичного обладнання за формою, наведеною у додатку 7 до цієї Інструкції, не пізніше десятого числа місяця, наступного за звітним до апарату Держенергонагляду.
9. До звіту повинні бути включені всі аварії та відмови в роботі, які відбулися за звітний період, зі стислим описом причин їх виникнення та заходів, визначених комісією у акті розслідування.
10. Щорічно до 10 лютого Держенергонагляд оформляє зведену річну довідку про стан аварійності енергоустановок та мереж за попередній звітний період в розрізі областей, м. Києва та надає до Міненерго.

11. Під час формування довідки Держенергонаглядом аналізуються аварії та відмови в роботі в порівнянні з попереднім роком за місцем їх виникнення, видами обладнання, причинами виникнення, винуватцями.

12. В довідці наводиться перелік вжитих підприємствами заходів щодо запобігання аналогічним аваріям або відмовам в роботі, а також для поліпшення експлуатації обладнання і організації роботи з персоналом.

**Керівник експертної групи
розвитку відновлюваної
електроенергетики**

Олександр МАРТИНЮК

Додаток 1
до Інструкції з обліку
та розслідування
аварій та відмов
в роботі енергетичного
господарства споживачів
(пункт 2 розділу I)

ПЕРЕЛІК

енергетичного обладнання і споруд, ушкодження яких ураховується як аварія або відмова в роботі і оформлюється актом розслідування

1. Електричні і повітродуйні станції:

- котли парові і водогрійні;
- турбіни парові і газові, гідротурбіни;
- нагнітачі і турбокомпресори, головні парові і живильні трубопроводи;
- магістральні трубопроводи, які входять в зону обслуговування станції;
- електричне обладнання згідно з пунктом 7 цього переліку;
- димові труби;
- пароперетворювальне і випарне обладнання.

2. Кисневі та компресорні станції:

- блоки поділу повітря;
- компресори повітряні та кисневі;
- турбіни парові для приводу компресорів. Газодувки;
- киснево-розширювальні пункти (КРП);
- магістральні трубопроводи стисненого повітря;
- магістральні кисне- і азотопроводи;
- електричне обладнання згідно з пунктом 7 цього переліку.

3. Газове господарство:

- газоочищувачі;
- ексгаустери і нагнітачі газопідвищувальних станцій;
- газові утилізаційні турбіни (ГУБТ);
- міжцехові газопроводи.

4. Теплосилове господарство:

- котли парові та водогрійні;
- котли-утилізатори і центральні пароперегрівачі;
- міжцехові і транзитні трубопроводи пари і гарячої води;

- резервуари води і мазути;
- системи випарного охолодження печей;
- мережні водопідігрівачі.

5. Системи водопостачання і гідротехнічні споруди:

- греблі, дамби, басейни, канали, водоприймачі і водоскидні споруди;
- градирні;
- насосні станції першого і наступних підйомів систем міжцехового оборотного водопостачання;
- міжцехові і магістральні водоводи і колектори каналізації.

6. Газо- і водоочисне обладнання:

- водоочисні споруди, випарні установки і установки з утилізації та знешкодження відходів;
- газоочисне обладнання технологічних газів основних агрегатів.

7. Електричні станції, підстанції, мережі і цехові електроустановки:

- турбогенератори;
 - трансформатори і автотрансформатори потужністю 1000 кВА і більше;
 - синхронні компенсатори;
 - перетворюючі установки потужністю 1000 кВт і більше;
 - електричні печі потужністю 2000 кВт і більше;
 - електродвигуни потужністю 1000 кВт і більше;
 - розподільчі пристрої напругою 3 кВ і вище;
 - вимикачі напругою 35 кВ і вище;
 - відокремлювачі та короткозамикачі напругою 35 кВ і вище;
 - повітряні і кабельні мережі напругою 10 (6) кВ і вище;
 - шинопроводи напругою 6 кВ і вище;
 - дизель-генератори, акумуляторні батареї, агрегати безперебійного живлення, які є джерелами живлення струмоприймачів I категорії (особливої групи струмоприймачів I категорії) з надійності електропостачання споживачів.
-

Додаток 2
до Інструкції з обліку
та розслідування
аварій та відмов
в роботі енергетичного
господарства споживачів
(пункт 5 розділу III)

ОПЕРАТИВНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

_____ ГОД. _____ ХВ. « _____ » _____ 20__ р.

(час та дата передачі повідомлення)

(найменування підприємства, номер обладнання, на якому сталася аварія або відмова в роботі)

(тип і стисла характеристика обладнання, на якому сталася аварія або відмова в роботі)

(дата і час виникнення аварії або відмови в роботі, попередня оцінка характеру пошкодження)

(стислий опис аварії або відмови в роботі)

Обставини та можливі причини виникнення аварії або відмови в роботі об'єктів енергетичного господарства підприємства:

(стан обладнання до виникнення аварії або відмови в роботі)

(відключення (обмеження) споживачів)

(основні заходи, вжиті для ліквідації наслідків аварії або відмови в роботі)

Керівник підприємства _____

(підпис) _____ (посада, прізвище, ім'я та по батькові (за наявності))

Додаток 3
до Інструкції з обліку
та розслідування аварій та
відмов в роботі енергетичного
господарства споживачів
(пункт 7 розділу IV)

АКТ розслідування № _____

«_____» _____ 20__ р.

Аварії (відмови у роботі)

(об'єкт, назва обладнання, тип, експлуатаційний номер)

1. Склад комісії з розслідування аварії (відмови у роботі),
призначеної наказом від _____ № _____ :

Голова комісії _____
(прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), посада)

Члени комісії: _____
(прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), посада)

(прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), посада)

(прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), посада)

2. Аварія (відмова у роботі) виникла «__» ____ 20__ р. __ год. __ хв.

3. Аварія (відмова у роботі) ліквідована «__» ____ 20__ р. __ год. __ хв.

4. Стисла характеристика обладнання (тип, експлуатаційний N, завод-виробник, заводський N, рік виготовлення, продуктивність, потужність, основні параметри, дата введення в експлуатацію, кількість годин роботи з моменту введення)_____

5. Дата останнього капітального ремонту і кількість годин роботи після нього

Ким виконаний капітальний ремонт _____

6. Дата і стисла характеристика попередніх аварій та відмов в роботі, що мають зв'язок з даною аварією (відмовою в роботі),_____

7. Режим роботи до аварії (опис режиму роботи обладнання і оцінка дій оперативного персоналу до виникнення аварії або відмови, склад працюючого обладнання і обладнання, що знаходиться в ремонті чи резерві, його основні параметри і характеристики, а також відхилення режиму і помилкові дії персоналу, що спричинили аварії та відмови в роботі об'єктів енергетичного господарства підприємства)_____

8. Опис виникнення аварії або відмови, її протікання і дії персоналу (у хронологічному порядку описуються виникнення, розвиток і ліквідація аварії або відмови, а також причинно-наслідкові зв'язки між подіями. При цьому дається оцінка роботи релейного захисту, автоматики та персоналу)_____

9. Перелік пошкодженого обладнання, пристроїв та їх елементів (перераховуються назви пошкодженого обладнання, пристроїв та їх елементів із зазначенням типу та заводу-виробника, року виготовлення, числа годин роботи і характеру пошкодження. У разі необхідності наводиться характеристика застосованих матеріалів, особливості конструкції тощо. Зазначається, чи були на підприємстві аналогічні пошкодження цього або однотипного обладнання, які були вжиті заходи щодо попередження подібних порушень)_____

10. Причини виникнення і розвитку аварії або відмови в роботі, винуватці аварії або відмови в роботі (викладаються лаконічні формулювання всіх причин виникнення і розвитку аварії або відмови в роботі, після чого окремим рядком

вказуються ознаки технічних та організаційних причин аварії або відмови у роботі) _____

За наявності помилкових дій оперативного персоналу вказуються: допущені помилки, тривалість зміни на об'єкті, час від початку зміни до виникнення аварії або відмови, кількість операторів у зміні, в якій виникла аварія або відмова, кількість учасників ліквідації аварії або відмови, стаж їхньої роботи (загальний і за посадою). За наявності помилкових дій керівного персоналу, ремонтного персоналу служб і лабораторій вказуються допущені помилки

11. Наслідки аварії або відмови в роботі:
орієнтовна тривалість відновлювального ремонту;
час простою технологічних агрегатів і цехів;
недовипуск продукції основного виробництва;
аварійний недовідпуск енергоносіїв споживачам;
загальний недовідпуск енергоносіїв.

12. Винуватці аварії (відмови в роботі) та її розвитку.

13. Вид аварії або відмови в роботі (вказується вид події або вид порушення нормального режиму роботи об'єктів енергетичного господарства чи його пошкодження, які відбулися (словами), та номер абзацу/підпункту відповідного пункту інструкції) _____

14. Дефекти обладнання, виявлені в зв'язку з аварією (відмовою в роботі).

15. Недоліки експлуатації, виявлені при розслідуванні аварії або відмови в роботі _____

16. Висновки і пропозиції комісії. Рекомендовані заходи щодо запобігання аналогічним аваріям або відмовам, а також для поліпшення експлуатації обладнання і організації роботи з персоналом (із зазначенням відповідальних виконавців і термінів виконання).

17. Перелік документів, що додаються до акта: _____

Підписи:

Голова комісії _____
(посада) (підпис) (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності))

Члени комісії: _____
(посада) (підпис) (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності))

Додаток 4
до Інструкції з обліку
та розслідування аварій та
відмов в роботі енергетичного
господарства споживачів
(пункт 13 розділу IV)

Ознаки технічних та організаційних причин аварії або відмови у роботі

1. Технічні причини:

- 1.1. Невідповідність матеріалів вузлів та деталей обладнання чинним нормативним документам.
- 1.2. Дефект зварювання, пайки.
- 1.3. Дефект механічного з'єднання.
- 1.4. Механічне зношення.
- 1.5. Золове зношення.
- 1.6. Корозійне пошкодження.
- 1.7. Ерозійне зношення.
- 1.8. Порушення щільності.
- 1.9. Відхилення вібраційного стану від нормативного.
- 1.10. Вибух.
- 1.11. Термічне пошкодження.
- 1.12. Електродугове пошкодження.
- 1.13. Дефект електричної ізоляції.
- 1.14. Порушення електричного контакту.
- 1.15. Механічне пошкодження, руйнування.
- 1.16. Загоряння або пожежа.
- 1.17. Втрата стійкості електричної мережі.
- 1.18. Вичерпання ресурсу.
- 1.19. Некласифіковані причини.

2. Організаційні причини:

- 2.1. Помилкові дії оперативного персоналу.
 - 2.2. Помилкові дії керівного персоналу.
 - 2.3. Помилкові дії персоналу служб, лабораторій, цехів.
 - 2.4. Помилкові дії ремонтного персоналу.
 - 2.5. Незадовільне технічне обслуговування.
 - 2.6. Незадовільна якість нормативно-технічної документації.
 - 2.7. Дефекти проєкту.
 - 2.8. Дефекти конструкції.
 - 2.9. Дефекти виготовлення.
 - 2.10. Дефекти монтажу.
 - 2.11. Дефекти ремонту.
 - 2.12. Дефекти будівництва.
 - 2.13. Стихійні явища.
 - 2.14. Вплив сторонніх осіб і організацій.
 - 2.15. Відсутність схем плавки ожеледиці та їх робота під час стихійного лиха.
-

Додаток 6
до Інструкції з обліку
та розслідування аварій та відмов
в роботі енергетичного господарства
споживачів
(пункт 5 розділу V)

ЖУРНАЛ

РЕЄСТРАЦІЇ АВАРІЙ ТА ВІДМОВ В РОБОТІ ВСЬОГО КОМПЛЕКСУ ЕНЕРГЕТИЧНОГО ГОСПОДАРСТВА ПІДПРИЄМСТВА

(найменування підприємства)

№ з/ п	Дата виникнення аварії (відмови у роботі)	Назва аварії (відмови у роботі), причини і стислий опис обставин виникнення	Ознаки технічних та організаційних причин аварії (відмови у роботі)	Тривалість простою від початку виникнення аварії (відмови у роботі) до введення в роботу, година, доба	Заходи запропоновані комісією з розслідування аварії (відмови у роботі), та термін їх виконання	Відмітка про вжиті заходи, дата, підпис
1	2	3	4	5	6	7

Додаток 7
до Інструкції з обліку
та розслідування аварій та відмов в роботі
енергетичного
господарства споживачів
(пункт 8 розділу V)

ЗВІТ _____ **ПРО АВАРІЇ ТА ВІДМОВИ**
(найменування територіального органу Держенергонагляду)
В РОБОТІ ЕНЕРГЕТИЧНОГО ОБЛАДНАННЯ ЗА «_____» КВАРТАЛ 20__ РОКУ

Назва підприємства, цеху/виробничого структурного підрозділу, обладнання, тип, експлуатаційний номер	Номер акта, дата аварії (відмови в роботі)	Стислий опис аварії (відмови в роботі) і причини	Аварійний невідпуск енергії		Ознаки організаційних та технологічних причин аварії (відмова у роботі)	Заходи запропоновані комісією з розслідування аварії (відмови у роботі), та термін їх виконання
			Позначення одиниці	Позначення величини		

Начальник _____
(найменування територіального органу Держенергонагляду)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності))

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

Про затвердження Інструкції з обліку та розслідування аварій та відмов в роботі енергетичного господарства споживачів

Відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії», Закону України «Про теплопостачання», Положення про Міністерство енергетики України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2020 року № 507, Правил про безпеку постачання електричної енергії, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 27 серпня 2018 року № 448, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 19 вересня 2018 року за № 1076/32528,

наказую:

1. Затвердити Інструкцію з обліку та розслідування аварій та відмов в роботі енергетичного господарства споживачів, що додається.

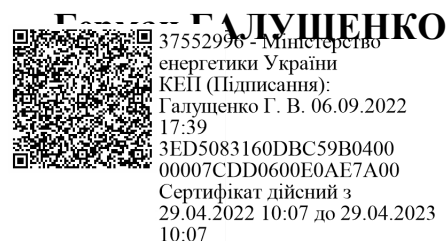
2. Директорату електроенергетичного комплексу та розвитку ринку електричної енергії (Олександр МАРТИНЮК) забезпечити подання цього наказу в установленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства палива та енергетики України від 04 серпня 2006 року № 270 «Про затвердження Інструкції з обліку та розслідування технологічних порушень в роботі енергетичного господарства споживачів», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 22 серпня 2006 року за № 993/12867.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на Першого заступника Міністра ВЛАСЕНКА Юрія.

Міністр

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства енергетики
України
_____ року № _____

**Інструкція
з обліку та розслідування аварій та відмов в роботі енергетичного
господарства споживачів**

I. Загальні положення

1. Ця Інструкція встановлює єдиний порядок та вимоги з обліку та розслідування причин і наслідків аварій та відмов в роботі енергетичного обладнання суб'єктів відносин у сфері теплопостачання та споживачів електричної енергії, які призвели до порушення режимів постачання теплової енергії, режимів роботи інших споживачів електричної енергії, суб'єктів електроенергетики або суб'єктів відносин у сфері теплопостачання, порушень нормальної експлуатації об'єктів енергетичного господарства споживачів.

2. Ця Інструкція поширюється на підприємства, установи, організації (далі - підприємства) незалежно від форм власності та відомчої належності, на балансі яких знаходиться енергетичне обладнання і споруди, ушкодження яких ураховується як аварія або відмова в роботі і оформлюється актом розслідування (далі – об'єкти енергетичного господарства), перелік яких наведено у додатку 1 до цієї Інструкції, та не поширюється на виробників електричної енергії, оператора системи передачі та операторів систем розподілу.

3. Ця Інструкція не поширюється на розслідування аварій першої та другої категорій, розслідування яких ведеться відповідно до вимог Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 року № 337.

4. У цій Інструкції терміни вживаються у таких значеннях:

енергетичне обладнання – обладнання, призначене для виробництва, перетворення, розподілу, передачі і споживання основних видів енергії (електричної і теплової) та енергоносіїв (води, повітря, газів);

непрацездатний стан енергетичного обладнання – технічний стан об'єкта, при якому значення одного чи декількох з параметрів, що характеризують здатність виконувати задані функції, не відповідають вимогам нормативно-технічної та/або конструкторської (проектної) документації;

нормальний режим роботи – стан енергетичного обладнання, який відповідає прийнятій у проекті технології виробництва і передачі споживачам електричної та теплової енергії, включаючи пуски-зупинення, технічне обслуговування та ремонти.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Кодексі цивільного захисту України, законах України «Про ринок електричної енергії», «Про тепlopостачання», Правилах технічної експлуатації теплових установок і мереж (далі – ПТЕТУiM), затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 14 лютого 2007 року № 71, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 05 березня 2007 року за № 197/13464, Правилах технічної експлуатації електроустановок споживачів (далі – ПТЕЕС), затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 25 липня 2006 року № 258, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 25 жовтня 2006 року за № 1143/13017 (у редакції наказу Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 13 лютого 2012 року № 91), Кодексі системи передачі (далі – КСП), затвердженому постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 309, Кодексі систем розподілу (далі – КСР), затвердженому постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 310, Правилах роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 312, Правилах охорони праці під час експлуатації тепломеханічного обладнання електростанцій, теплових мереж і тепловикористовувальних установок (далі - НПАОП 0.00-1.69-13), затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 02 грудня 2013 року № 892, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 17 грудня 2013 року за № 2127/24659.

5. На підприємстві повинен бути розроблений і затверджений керівником план ліквідації аварії та/або відмови в роботі, у якому визначаються можливі аварії та/або відмови в роботі, прогнозуються їх наслідки, передбачаються заходи щодо їх ліквідації, строки виконання цих заходів, а також персонал та засоби які залучаються з цією метою.

6. Розслідуванню й обліку аварій та відмов у роботі об'єктів енергетичного господарства підлягають:

пошкодження енергоустановок або їх устаткування і споруд під час роботи, ремонту, комплексного випробування, резерву, консервації;

недопустиме відхилення параметрів показників роботи енергетичного обладнання від нормального режиму роботи цього обладнання і технічного стану енергоустановок, що призвело до виведення їх з ладу;

незапланована перерва з технологічних причин енергопостачання споживачів електричної та теплової енергії оператором системи передачі та/або оператором системи розподілу, суб'єктом відносин у сфері тепlopостачання, якщо це не передбачено договором;

помилкові або вимушені відключення енергоустановок, а також відключення для усунення дефектів або пошкоджень їхніх елементів з метою попередження відмови устаткування на термін зміни чергового диспетчера;

пошкодження будівель чи споруд об'єктів енергетичного господарства та блок-станцій, що спричинили відключення генеруючої потужності або споживачів електричної та теплової енергії.

7. Завданнями розслідування й обліку аварій та відмов в роботі є:

виявлення причин аварій та відмов в роботі об'єктів енергетичного господарства;

розроблення організаційних і технічних заходів, які сприяють відновленню нормального режиму роботи енергетичного обладнання, а також попередження аналогічних аварій та відмов у роботі енергетичного обладнання;

підвищення відповідальності працівників підприємств за виконання заходів щодо забезпечення безперервного і надійного енергопостачання споживачів;

прийняття рішень з удосконалення організації експлуатації, ремонту модернізації, реконструкції або заміни енергетичного обладнання, а також використання матеріалів розслідування для розроблення нормативних документів з питань надійності роботи енергетичного обладнання.

8. Керівники підприємств, а також проектних, науково-дослідних, монтажних-будівельних, налагоджувальних, ремонтних організацій і заводів-виробників на підставі аналізу матеріалів розслідування аварій та відмов нормального режиму роботи об'єктів енергетичного господарства вживають необхідних заходів для усунення виявлених недоліків.

9. Перерви постачання електричної та/або теплової енергії споживачів унаслідок недотримання підприємством ПТЕТУіМ, ПТЕЕС, КСП, КСР, НПАОП 0.00-1.69-13 та інших нормативно-правових актів, норм та правил уважаються аваріями та відмовами.

10. Недовідпуск та недовиробіток електричної та теплової енергії, який стався внаслідок аварій та відмов, визначаються (обчислюються) згідно з

вимогами діючих нормативно-правових актів у галузі електроенергетики та у сфері теплопостачання.

11. У разі неможливості одержання споживачем електроенергії від резервних джерел живлення з його вини через недосконалість схем внутрішнього енергопостачання недовідпуск електроенергії не обчислюється.

II. Види аварій та відмов у роботі

1. До аварій в роботі об'єктів енергетичного господарства підприємства відносяться події, унаслідок яких на об'єктах енергетичного господарства відбулося:

1) повне скидання електричного навантаження електростанцій, навіть при збереженні власних потреб, незалежно від тривалості скидання чи зниження його на 50% і більше від заданого диспетчерським графіком - тривалістю більше однієї години;

2) порушення нормального режиму роботи або пошкодження обладнання, яке призвело до перерви або обмеження відпуску споживачам електроенергії, пари, гарячої води, стисненого повітря, що викликало зниження обсягу випуску основної продукції в розмірі більше одногодинного планового завдання (обмеження споживачів енергоносіями внаслідок недостатньої кількості палива або погіршення його якості з незалежних від підприємства причин аварією не вважається, а є відмовою в роботі);

3) пошкодження об'єкта енергетичного господарства, навіть якщо воно не викликало спаду виробництва, але викликало зупинку на ремонт:

парових котлів продуктивністю 420 т/год і більше, парових турбін потужністю 100 МВт і більше на термін більше 3 діб;

парових котлів продуктивністю від 120 до 420 т/год, парових турбін потужністю від 25 до 100 МВт на термін більше 2 діб;

парових котлів продуктивністю менше 120 т/год, водогрійних котлів, котлів-утилізаторів, теплофікаційних економайзерів, пароперегрівачів, пароперетворювачів, випарників, парових і газових турбін потужністю менше 25 МВт, турбокомпресорів, головних парових і живильних, магістральних трубопроводів на термін більше 1 доби;

електрообладнання, зазначеного у пункті 7 додатка 1 до цієї Інструкції на термін більше 1 доби;

4) примусове припинення циркуляції води в магістральних трубопроводах теплофікаційної мережі в опалювальний сезон тривалістю більше 2 годин,

падіння тиску в теплових мережах, для підтримки якого потрібне збільшення кількості підживлювальної води в 4 рази і більше та підживлення сирого водою;

5) руйнування основних елементів будівель і споруд (паливоподачі, димової труби, градирні, конструкцій будови);

6) пожежа, яка спричинила зупинку енергетичного обладнання (котла, турбогенератора, турбокомпресора) на термін більше 1 доби або пошкодження основних елементів будівель і споруд;

7) повторне виведення в ремонт енергетичного обладнання протягом першого місяця після закінчення капітального чи середнього ремонту;

8) ушкодження дамб, золожужелевідвалів, що призвело до викиду золожужелевідходів у водні об'єкти тривалістю понад одну добу.

2. До аварій в роботі об'єктів енергетичного господарства підприємства відносяться події, унаслідок яких на кисневих і компресорних станціях відбулося:

1) порушення нормального режиму роботи або пошкодження обладнання, яке спричинило перерву або обмеження відпуску споживачам стисненого повітря, продуктів поділу повітря або погіршення якості продуктів, що призвело до зниження обсягу виробництва основної продукції в розмірі більше одногодинного планового завдання;

2) порушення нормального режиму роботи або пошкодження обладнання, призначеного для відбору, зберігання і подачі продуктів поділу повітря (криогенні ємності, газгольдери, газифікатори та ін.), що призвели до втрат готового продукту в кількості більше одnodобової продуктивності одного агрегату;

3) пошкодження об'єкта енергетичного господарства, навіть якщо воно не призвело до спаду виробництва, але викликало зупинку на ремонт:

блоків поділу повітря продуктивністю більше ніж 25 тис.куб.м. кисню на годину на термін більше 1 доби;

блоків поділу повітря продуктивністю 10-25 тис.куб.м кисню на годину на термін більше 2 діб;

блоків поділу повітря продуктивністю менш 10 тис.куб.м кисню на годину на термін більше 3 діб;

повітряних турбокомпресорів продуктивністю більше 900 м.куб/хв, кисневих турбокомпресорів, парових турбін - приводів турбокомпресорів на термін більше 2 діб;

повітряних турбокомпресорів продуктивністю менш 900 м.куб/хв, газодувок, поршневих компресорів для різноманітних середовищ на термін більше 3 діб;

реципієнтних установок, киснево-розширювальних пунктів (далі - КРП), магістральних трубопроводів стисненого повітря, кисню, азоту на термін більше 1 доби;

електрообладнання, зазначеного в пункті 7 додатка 1 до цієї Інструкції, на термін більше 1 доби;

4) руйнування основних елементів будівель і споруд (газгольдера, повітрязабору, градирні, конструкцій будівель);

5) пожежа, що спричинила зупинку основного обладнання (блок поділу повітря, турбокомпресор) на термін більше 1 доби, або пошкодження основних елементів будівель і споруд;

б) повторне виведення в ремонт обладнання протягом першого місяця після закінчення капітального або середнього ремонту.

3. До аварій в роботі об'єктів енергетичного господарства підприємства відносяться події, унаслідок яких у газових, теплосилових господарствах, системах водопостачання, на газовідчисних спорудах відбулося:

1) порушення нормального режиму роботи або пошкодження обладнання, яке викликало перерви на термін більше 12 годин або обмеження відпуску споживачам газу, пари, гарячої води, стисненого повітря, промислової води і інших енергоносіїв, що спричинило зменшення обсягів виробництва основної продукції в розмірі більше одногодинного планового завдання;

2) порушення нормального режиму роботи або пошкодження обладнання газоочисних і водоочисних споруд тривалістю більше 3 діб, яке викликало збільшення концентрації шкідливих речовин, що викидаються:

в атмосферу - трикратного і більше погодженого значення граничнодопустимих викидів;

у водні об'єкти - двократного і більше погодженого значення граничнодопустимих викидів;

3) пошкодження обладнання і споруд, зазначених у пунктах 3-6 додатка 1 до цієї Інструкції, за винятком обладнання, зазначеного в підпункті 3 пункту 1 та підпункті 3 пункту 2 цього розділу, навіть, якщо воно не відобразилося на основному виробництві, але викликало зупинку на ремонт терміном більше 8 годин;

4) руйнування основних елементів будівель і споруд (естакади, градирні, димові труби, греблі, котельні, центрального теплового пункту, конструкції будівель);

пожежа, що спричинила зупинку основного енергетичного обладнання на термін більше 1 доби або призвела до пошкодження основних елементів будівель і споруд.

4. До аварій в роботі об'єктів енергетичного господарства підприємства відносяться події, у наслідок яких на електричних мережах і на підстанціях, а також в цехових електроустановках відбулося:

порушення нормального режиму роботи підстанцій, повітряних чи кабельних ліній, електроприводів, статичних і обертових перетворювачів, електропідних агрегатів, високочастотних установок та іншого електрообладнання, що викликало зупинку основного технологічного обладнання і призвело до зниження обсягу виробництва основної продукції в розмірі більше одногодинного планового завдання (відключення однієї і тієї самої підстанції чи лінії, що сталось з однієї і тієї ж причини, через проміжок часу не більше 2 годин, а також відключення декількох ліній, викликане однією причиною, враховується як одна аварія);

пошкодження об'єкта енергетичного господарства, навіть якщо воно не вплинуло на основне виробництво, але викликало відновлювальний ремонт протягом 8 годин і більше;

руйнування основних елементів будівель і споруд (закритого розподільного пристрою, щита управління, машинного залу, порталів відкритого розподільного пристрою, опор високовольтних ліній електропередавання);

пожежа в електричних установках, кабельних тунелях і шахтах, яка спричинила відключення основного електротехнічного обладнання на термін більше 1 доби або пошкодження основних елементів будівель і споруд.

5. До аварій в роботі об'єктів енергетичного господарства підприємства відносяться події, унаслідок яких у системах автоматизації відбулося порушення нормального режиму роботи обладнання діючої автоматичної системи управління технологічним процесом (далі - АСУТП) на термін більше 16 годин, що призвело до затримки видання інформації на термін більше 6 годин або призвело до зниження обсягу виробництва основної продукції у розмірі більше одногодинного планового завдання.

6. До аварій в роботі об'єктів енергетичного господарства підприємства відносяться події, унаслідок яких у цехах зв'язку і диспетчеризації відбулося:

порушення нормального режиму роботи обладнання засобів диспетчерсько-технологічного керування, яке викликало зниження обсягу виробництва основної продукції в розмірі більше одногодинного планового завдання;

порушення нормального режиму роботи обладнання телемеханіки, що призвело до зупинки основного технологічного або енергетичного обладнання і викликало зниження обсягу виробництва основної продукції у розмірі більше одногодинного планового завдання.

7. До відмов у роботі належать всі порушення нормального режиму роботи об'єктів енергетичного господарства, а також випадки пошкодження енергетичного обладнання, якщо вони не є аваріями, згідно з пунктом 2 цього розділу:

пошкодження допоміжного обладнання, яке бере участь у процесі виробництва, передавання і розподілу електричної і теплової енергії, енергії стисненого повітря, кисню, а також інших енергоресурсів, що викликало виключення його з роботи або резерву, але не вплинуло на роботу основного енергетичного обладнання;

порушення нормального режиму роботи обладнання автоматичного регулювання, приладів телемеханіки, технологічного і релейного захисту, сигналізації, усунене в термін менше 16 годин, яке не призвело до наслідків, що вважаються аваріями;

автоматичне або помилкове відключення персоналом обладнання, якщо воно не викликало аварії;

припинення циркуляції води в магістральних трубопроводах опалювальної мережі в опалювальний сезон тривалістю менше 2 годин;

невиконання заданого диспетчерського графіка електричного навантаження чи оперативного завдання диспетчера енергосистеми;

порушення технологічного/нормального режиму роботи теплотехнічного обладнання (витік води чи надмірне підживлення котла водою, погіршення якості живильної води тривалістю більше 8 годин, збільшення жорсткості хімічноочищеної води більше ніж на 25% понад норму тривалістю більше 4 годин, відхилення від встановлених виробничими інструкціями норм тиску і температури перегрітої пари тривалістю більше 30 хвилин, тиску пари, яка відпускається для промислових потреб на 20% тривалістю більше однієї години, а також порушення заданих параметрів і зниження якості інших енергоносіїв), якщо це не призвело до наслідків, що вважаються аваріями;

порушення нормального режиму роботи електротехнічного обладнання (відключення роз'єднувачів під навантаженням, значення якого перевищує

нормативно допустиме, включення роз'єднувачів чи вимикачів на тимчасово встановлений переносний заземлювальний пристрій чи на заземлюючі ножі, помилкове включення стаціонарних заземлювальних ножів, витік масла з маслонаповнених електричних апаратів нижче допустимого рівня, "земля" в колах оперативного струму, не усунена протягом 8 годин, однофазне замикання на землю в установках споживачів, що живляться на генераторній напрузі, не усунене протягом 2 годин), якщо це не призвело до наслідків, що вважаються аваріями;

порушення нормального режиму роботи або пошкодження кріогенного обладнання, яке призвело до зниження чистоти продуктів поділу повітря на термін не більше 4 годин;

порушення нормального режиму роботи або пошкодження газоочисного і водоочисного обладнання, що викликало забруднення біосфери вище встановлених норм на термін більше 1 доби;

порушення нормального режиму роботи або пошкодження обладнання паливоподачі, що призвело до зниження запасів палива в бункерах котельні нижче встановленої норми або позбавило котельню резервних засобів подання палива;

порушення нормального режиму роботи електростанції або промислової котельні внаслідок нестачі палива або погіршення якості палива з причин, що не залежать від підприємства. У цьому випадку недовідпуск енергоносіїв визначається (обчислюється) окремо, як недовідпуск через нестачу палива або погану його якість;

порушення нормального режиму роботи енергетичного обладнання під час 24-годинної перевірки його під навантаженням після капітального ремонту, якщо при цьому це обладнання не було пошкоджене;

порушення нормального режиму роботи обладнання при проведенні науково-дослідних робіт або випробувань за затвердженою головним енергетиком або технічним керівником підприємства програмою, якщо це порушення не було наслідком неправильних дій персоналу науково-дослідної, або налагоджувальної організації або підприємства.

III. Порядок повідомлення про аварії та відмови у роботі

1. При виникненні аварії або відмови в роботі об'єкта енергетичного господарства на підприємстві працівник негайно повідомляє про це безпосередньо керівника робіт або іншу уповноважено посадову особу підприємства.

2. Керівник робіт або інша уповноважена особа, переконавшись у наявності аварії (відмови в роботі), у свою чергу, зобов'язаний повідомити керівника підприємства (власника підприємства, роботодавця) або особу, що керує виробництвом під час зміни.

3. Керівник підприємства або особа, що керує виробництвом під час зміни, зобов'язаний діяти згідно з планом ліквідації аварії (відмови в роботі), за необхідності вжити першочергових заходів для запобігання подальшому розвитку аварії, установити межі небезпечної зони та обмежити доступ до неї людей.

4. Керівник підприємства або особа, що керує виробництвом під час зміни зобов'язаний повідомити про аварію або відмову в роботі об'єктів енергетичного господарства підприємства орган, до сфери управління якого належить підприємство (у разі наявності такого органу), відповідну місцеву держадміністрацію і оперативний персонал оператора системи передачі та/або відповідного оператора системи розподілу, відповідного суб'єкта відносин у сфері теплопостачання шляхом передання оперативного повідомлення про аварію або відмову в роботі.

Про аварію або відмову в роботі електроустановок, теплових установок, електричних та теплових мереж, які призвели до порушення технологічних процесів споживача або до порушень енергопостачання інших споживачів чи до відключення в мережах оператора системи передачі та/або операторів системи розподілу, суб'єктів відносин у сфері теплопостачання, підприємство повинно письмово повідомити відповідний територіальний орган Держенергонагляду шляхом передання оперативного повідомлення про аварію або відмову в роботі.

5. Оперативне повідомлення про аварію або відмову в роботі складається згідно з додатком 2 до цієї Інструкції і передається факсом або електронною поштою.

IV. Організація та порядок розслідування аварії або відмови у роботі

1. Кожна аварія або відмова в роботі об'єктів енергетичного господарства підприємства розслідується комісією, склад якої затверджується керівником підприємства чисельністю не менше трьох осіб. Головою комісії з розслідування призначається представник підприємства, який визначає режим і регламент роботи комісії, організовує її роботу та збір необхідної інформації.

2. У склад комісії з розслідування аварії або відмови в роботі, у разі пошкодження енергетичного обладнання обов'язково включаються представники налагоджувальної, проектної організацій та представник

відповідного органу, до сфери управління якого належить підприємство (у разі наявності такого органу).

3. У разі розслідування аварій та відмов в роботі об'єктів енергетичного господарства підприємства, які відбулися через масові пошкодження ліній електропередачі внаслідок стихійних явищ, в склад комісії обов'язково включаються представники проектних і будівельно-монтажних організацій.

4. У складі комісії з розслідування аварій та відмов в роботі об'єктів енергетичного господарства підприємства, спричинених дефектами проектування, виготовленням, монтажем, ремонтом або будівництвом, мають брати участь представники заводів-виробників, ремонтних організацій, науково-дослідних інститутів і налагоджувальних організацій.

5. Аварії та відмови в роботі енергетичного господарства підприємства, спричинені порушенням зовнішнього енергопостачання та/або які призвели до порушень в роботі мереж оператора системи передачі та/або операторів систем розподілу, суб'єктів відносин у сфері тепlopостачання або енергопостачання інших споживачів, розслідуються комісією підприємства із обов'язковим залученням представників оператора системи передачі та/або операторів систем розподілу, суб'єктів відносин у сфері тепlopостачання.

6. У склад комісії з розслідування аварії або відмови в роботі об'єктів енергетичного господарства підприємства крім представників, зазначених у пунктах 2 – 5 цього розділу, також обов'язково включаються представники територіального органу Держенергонагляду (за згодою), у разі:

пошкодження обладнання теплосилового господарства, що призвели до порушення технологічних процесів підприємства та/або порушення тепlopостачання споживачів;

виникнення аварії або відмови в роботі енергетичного господарства підприємства, які призвели до відключень в мережах оператора системи передачі та/або оператора системи розподілу, суб'єкта відносин у сфері тепlopостачання з подальшим порушенням енергопостачання споживачів.

7. Комісія зобов'язана протягом десяти робочих днів з моменту виникнення аварії або відмови, розслідувати обставини і причини їх виникнення. Результати розслідування оформлюються актом розслідування аварії (відмови у роботі), форма якого наведена у додатку 3 до цієї Інструкції.

Залежно від характеру аварії або відмови в роботі з метою проведення додаткових досліджень або експертизи строк розслідування може бути продовжено керівником підприємства на строк до 30 календарних днів.

8. Комісія проводить індивідуальні опитування персоналу, перевіряє виконання відповідних нормативно-правових актів, норм та правил, які стосуються аварії або відмови в роботі, за результатами чого робить відповідні висновки, розробляє заходи і пропозиції щодо запобігання аналогічним аваріям або відмовам в роботі та для поліпшення експлуатації обладнання і організації роботи з персоналом.

9. На вимогу комісії керівник підприємства, де сталася аварія чи відмова в роботі енергетичного господарства, надає інформацію про режим роботи енергетичного обладнання до виникнення аварії або відмови, а також результати попереднього розслідування аварії чи відмови в роботі відповідного енергетичного господарства (у разі виникнення) та опис вжитих заходів щодо відновлення нормального режиму роботи обладнання.

10. Розбирання пошкодженого устаткування повинно виконуватись тільки з дозволу голови комісії в присутності всіх членів комісії.

11. При розслідуванні причин і обставин аварій та відмов в роботі повинні бути вивчені й оцінені:

дії персоналу, відповідність енергоустановки діючим нормам і правилам;

організація експлуатації, якість і терміни виконання профілактичних ремонтів і контролю технічного стану обладнання, дотримання норм і відповідних вимог при проведенні ремонтних робіт;

своєчасність усунення аварійних осередків, дефектів обладнання, виконання вимог нормативних та розпорядчих документів і заходів, які спрямовані на підвищення надійності роботи обладнання;

правильність прийнятих проектних рішень, якість виготовлення і конструкції обладнання, якість проведення монтажних, будівельних і налагоджувальних робіт;

відповідність критеріїв стихійних явищ (швидкість вітру, товщина ожеледі на проводах ліній електропередачі тощо) величинам, які встановлені проектувальними нормами і прийняті в проекті;

психологічні причини.

12. Під час розслідування аварії чи відмови в роботі енергетичного господарства підприємства повинні бути виявлені, проаналізовані та описані всі причини її виникнення і розвитку, її передумови, а також причинно-наслідкові зв'язки між ними.

13. Кожна аварія чи відмова в роботі енергетичного господарства підприємства одночасно повинна бути класифікована за ознаками технічних та

організаційних причин аварії або відмови у роботі, які наведені у додатку 4 до цієї Інструкції.

14. Під час визначення ознак організаційних причин аварії чи відмови в роботі енергетичного господарства підприємства (якщо їх більше однієї) першою вказується та, яка призвела до найбільш тяжких наслідків, і за цією ознакою вони обліковуються в статистичній звітності.

15. Керівництво підприємства, на якому сталася аварія чи відмова в роботі енергетичного господарства підприємства, зобов'язано:

зберегти (наскільки це можливо) обстановку, яка виникла під час порушення, провести фотографування і опис пошкодженої енергоустановки;

передати за актом голові комісії чи іншому членові комісії записи регістраторів події, оперативних переговорів та інші речові докази технологічних порушень;

описати положення накладок релейного захисту та автоматики, показчиків спрацювання захисту, блокування;

дати комісії всю необхідну оперативну і технічну документацію;

провести необхідні технічні розрахунки, лабораторні дослідження, випробування та інші роботи;

залучити, у разі необхідності, експертів і фахівців відповідних підприємств і установ до роботи комісії.

16. Акт розслідування аварії (відмови у роботі) складається в трьох примірниках і підписується всіма членами комісії. У разі незгоди окремих членів комісії з її висновками вони підписують акт «з окремою думкою», що викладається поряд з підписом або з посиланням на окремий додаток довільної форми. «Окрема думка» додається до акта під час його підписання.

17. Два примірники акта розслідування аварії (відмови у роботі) наступного дня після його підписання надсилаються органу, до сфери управління якого належить підприємство (у разі наявності такого органу), і відповідному територіальному органу Держенергонагляду, представники якого брали участь у розслідуванні.

18. За результатами розслідування аварії та відмови в роботі з урахуванням висновків та пропозицій комісії керівник підприємства видає наказ, яким затверджуються заходи щодо відновлення нормального режиму роботи об'єкта енергетичного господарства та заходи щодо запобігання подібним аваріям, які підлягають обов'язковому виконанню.

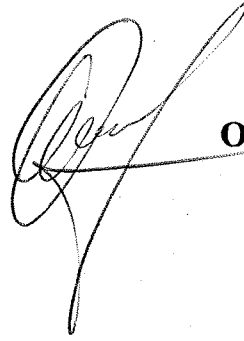
V. Облік аварій та відмов у роботі

1. У кожному цеху/виробничому структурному підрозділі підприємства, а також на котельнях, електричних, повітродуйних і кисневих станціях повинні вестися журнали обліку аварій та відмов в роботі, за формою, визначеною у додатку 5 до цієї Інструкції, в яких у хронологічному порядку реєструються всі аварії та відмови на обладнанні цього цеху/виробничого структурного підрозділу від дня приймання такого обладнання в промислову експлуатацію.
2. Аварії та відмови в роботі обліковуються у цеху/виробничому структурному підрозділі, де вони виникли.
3. Організація та контроль обліку аварій та відмов в роботі покладається на керівника відповідного цеху/виробничого структурного підрозділу підприємства.
4. Контроль за організацією обліку аварій та відмов в роботі здійснюється особою, відповідальною за енергетичне господарство підприємства або її заступником.
5. У структурному підрозділі особи, відповідальної за енергетичне господарство підприємства, повинен вестися журнал реєстрації аварій та відмов в роботі всього комплексу енергетичного господарства підприємства за формою, наведеною у додатку 6 до цієї Інструкції.
6. Своєчасне і правильне розслідування, документальне оформлення обліку аварій та відмов в роботі, реалізацію заходів з усунення причин, що спричинили їх виникнення, забезпечує керівник підприємства.
7. Письмову інформацію про виконання заходів, визначених комісією у акті розслідування, керівник підприємства подає у відповідний територіальний орган Держенергонагляду, представники якого брали участь у розслідуванні.
8. Відповідний територіальний орган Держенергонагляду щокварталу надсилає звіт про аварії та відмови в роботі енергетичного обладнання за формою, наведеною у додатку 7 до цієї Інструкції, не пізніше десятого числа місяця, наступного за звітним до апарату Держенергонагляду.
9. До звіту повинні бути включені всі аварії та відмови в роботі, які відбулися за звітний період, зі стислим описом причин їх виникнення та заходів, визначених комісією у акті розслідування.
10. Щорічно до 10 лютого Держенергонагляд оформляє зведену річну довідку про стан аварійності енергоустановок та мереж за попередній звітний період в розрізі областей, м. Києва та надає до Міненерго.

11. Під час формування довідки Держенергонаглядом аналізуються аварії та відмови в роботі в порівнянні з попереднім роком за місцем їх виникнення, видами обладнання, причинами виникнення, винуватцями.

12. В довідці наводиться перелік вжитих підприємствами заходів щодо запобігання аналогічним аваріям або відмовам в роботі, а також для поліпшення експлуатації обладнання і організації роботи з персоналом.

**Керівник експертної групи
розвитку відновлюваної
електроенергетики**

Олександр МАРТИНЮК

Додаток 1
до Інструкції з обліку
та розслідування
аварій та відмов
в роботі енергетичного
господарства споживачів
(пункт 2 розділу I)

ПЕРЕЛІК

енергетичного обладнання і споруд, ушкодження яких ураховується як аварія або відмова в роботі і оформлюється актом розслідування

1. Електричні і повітродуйні станції:

- котли парові і водогрійні;
- турбіни парові і газові, гідротурбіни;
- нагнітачі і турбокомпресори, головні парові і живильні трубопроводи;
 - магістральні трубопроводи, які входять в зону обслуговування станції;
 - електричне обладнання згідно з пунктом 7 цього переліку;
 - димові труби;
 - пароперетворювальне і випарне обладнання.

2. Кисневі та компресорні станції:

- блоки поділу повітря;
- компресори повітряні та кисневі;
- турбіни парові для приводу компресорів. Газодувки;
- киснево-розширювальні пункти (КРП);
- магістральні трубопроводи стисненого повітря;
- магістральні кисне- і азотопроводи;
- електричне обладнання згідно з пунктом 7 цього переліку.

3. Газове господарство:

- газоочишувачі;
- ексгаустери і нагнітачі газопідвищувальних станцій;
- газові утилізаційні турбіни (ГУБТ);
- міжцехові газопроводи.

4. Теплосилове господарство:

- котли парові та водогрійні;
- котли-утилізатори і центральні пароперегрівачі;
- міжцехові і транзитні трубопроводи пари і гарячої води;

- резервуари води і мазути;
- системи випарного охолодження печей;
- мережні водопідігрівачі.

5. Системи водопостачання і гідротехнічні споруди:

- греблі, дамби, басейни, канали, водоприймачі і водоскидні споруди;
- градирні;
- насосні станції першого і наступних підйомів систем міжцехового оборотного водопостачання;
- міжцехові і магістральні водоводи і колектори каналізації.

6. Газо- і водоочисне обладнання:

- водоочисні споруди, випарні установки і установки з утилізації та знешкодження відходів;
- газоочисне обладнання технологічних газів основних агрегатів.

7. Електричні станції, підстанції, мережі і цехові електроустановки:

- турбогенератори;
 - трансформатори і автотрансформатори потужністю 1000 кВА і більше;
 - синхронні компенсатори;
 - перетворюючі установки потужністю 1000 кВт і більше;
 - електричні печі потужністю 2000 кВт і більше;
 - електродвигуни потужністю 1000 кВт і більше;
 - розподільчі пристрої напругою 3 кВ і вище;
 - вимикачі напругою 35 кВ і вище;
 - відокремлювачі та короткозамикачі напругою 35 кВ і вище;
 - повітряні і кабельні мережі напругою 10 (6) кВ і вище;
 - шинопроводи напругою 6 кВ і вище;
 - дизель-генератори, акумуляторні батареї, агрегати безперебійного живлення, які є джерелами живлення струмоприймачів I категорії (особливої групи струмоприймачів I категорії) з надійності електропостачання споживачів.
-

Додаток 2
до Інструкції з обліку
та розслідування
аварій та відмов
в роботі енергетичного
господарства споживачів
(пункт 5 розділу III)

ОПЕРАТИВНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

_____ ГОД. _____ ХВ. « _____ » _____ 20__ р.

(час та дата передачі повідомлення)

(найменування підприємства, номер обладнання, на якому сталася аварія або відмова в роботі)

(тип і стисла характеристика обладнання, на якому сталася аварія або відмова в роботі)

(дата і час виникнення аварії або відмови в роботі, попередня оцінка характеру пошкодження)

(стислий опис аварії або відмови в роботі)

Обставини та можливі причини виникнення аварії або відмови в роботі об'єктів енергетичного господарства підприємства:

(стан обладнання до виникнення аварії або відмови в роботі)

(відключення (обмеження) споживачів)

(основні заходи, вжиті для ліквідації наслідків аварії або відмови в роботі)

Керівник підприємства _____

(підпис) _____ (посада, прізвище, ім'я та по батькові (за наявності))

Додаток 3
до Інструкції з обліку
та розслідування аварій та
відмов в роботі енергетичного
господарства споживачів
(пункт 7 розділу IV)

АКТ розслідування № _____

«_____» _____ 20__ р.

Аварії (відмови у роботі)

(об'єкт, назва обладнання, тип, експлуатаційний номер)

1. Склад комісії з розслідування аварії (відмови у роботі),
призначеної наказом від _____ № _____ :

Голова комісії _____
(прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), посада)

Члени комісії: _____
(прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), посада)

(прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), посада)

(прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), посада)

2. Аварія (відмова у роботі) виникла «__» ____ 20__ р. __ год. __ хв.

3. Аварія (відмова у роботі) ліквідована «__» ____ 20__ р. __ год. __ хв.

4. Стисла характеристика обладнання (тип, експлуатаційний N, завод-виробник, заводський N, рік виготовлення, продуктивність, потужність, основні параметри, дата введення в експлуатацію, кількість годин роботи з моменту введення)_____

5. Дата останнього капітального ремонту і кількість годин роботи після нього

Ким виконаний капітальний ремонт _____

6. Дата і стисла характеристика попередніх аварій та відмов в роботі, що мають зв'язок з даною аварією (відмовою в роботі),_____

7. Режим роботи до аварії (опис режиму роботи обладнання і оцінка дій оперативного персоналу до виникнення аварії або відмови, склад працюючого обладнання і обладнання, що знаходиться в ремонті чи резерві, його основні параметри і характеристики, а також відхилення режиму і помилкові дії персоналу, що спричинили аварії та відмови в роботі об'єктів енергетичного господарства підприємства)_____

8. Опис виникнення аварії або відмови, її протікання і дії персоналу (у хронологічному порядку описуються виникнення, розвиток і ліквідація аварії або відмови, а також причинно-наслідкові зв'язки між подіями. При цьому дається оцінка роботи релейного захисту, автоматики та персоналу)_____

9. Перелік пошкодженого обладнання, пристроїв та їх елементів (перераховуються назви пошкодженого обладнання, пристроїв та їх елементів із зазначенням типу та заводу-виробника, року виготовлення, числа годин роботи і характеру пошкодження. У разі необхідності наводиться характеристика застосованих матеріалів, особливості конструкції тощо. Зазначається, чи були на підприємстві аналогічні пошкодження цього або однотипного обладнання, які були вжиті заходи щодо попередження подібних порушень)_____

10. Причини виникнення і розвитку аварії або відмови в роботі, винуватці аварії або відмови в роботі (викладаються лаконічні формулювання всіх причин виникнення і розвитку аварії або відмови в роботі, після чого окремим рядком

вказуються ознаки технічних та організаційних причин аварії або відмови у роботі)_____

За наявності помилкових дій оперативного персоналу вказуються: допущені помилки, тривалість зміни на об'єкті, час від початку зміни до виникнення аварії або відмови, кількість операторів у зміні, в якій виникла аварія або відмова, кількість учасників ліквідації аварії або відмови, стаж їхньої роботи (загальний і за посадою). За наявності помилкових дій керівного персоналу, ремонтного персоналу служб і лабораторій вказуються допущені помилки

11. Наслідки аварії або відмови в роботі:
орієнтовна тривалість відновлювального ремонту;
час простою технологічних агрегатів і цехів;
недовипуск продукції основного виробництва;
аварійний недовідпуск енергоносіїв споживачам;
загальний недовідпуск енергоносіїв.

12. Винуватці аварії (відмови в роботі) та її розвитку.

13. Вид аварії або відмови в роботі (вказується вид події або вид порушення нормального режиму роботи об'єктів енергетичного господарства чи його пошкодження, які відбулися (словами), та номер абзацу/підпункту відповідного пункту інструкції)_____

14. Дефекти обладнання, виявлені в зв'язку з аварією (відмовою в роботі).

15. Недоліки експлуатації, виявлені при розслідуванні аварії або відмови в роботі _____

16. Висновки і пропозиції комісії. Рекомендовані заходи щодо запобігання аналогічним аваріям або відмовам, а також для поліпшення експлуатації обладнання і організації роботи з персоналом (із зазначенням відповідальних виконавців і термінів виконання).

17. Перелік документів, що додаються до акта: _____

Підписи:

Голова комісії _____
(посада) (підпис) (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності))

Члени комісії: _____
(посада) (підпис) (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності))

Додаток 4
до Інструкції з обліку
та розслідування аварій та
відмов в роботі енергетичного
господарства споживачів
(пункт 13 розділу IV)

Ознаки технічних та організаційних причин аварії або відмови у роботі

1. Технічні причини:

- 1.1. Невідповідність матеріалів вузлів та деталей обладнання чинним нормативним документам.
- 1.2. Дефект зварювання, пайки.
- 1.3. Дефект механічного з'єднання.
- 1.4. Механічне зношення.
- 1.5. Золове зношення.
- 1.6. Корозійне пошкодження.
- 1.7. Ерозійне зношення.
- 1.8. Порушення щільності.
- 1.9. Відхилення вібраційного стану від нормативного.
- 1.10. Вибух.
- 1.11. Термічне пошкодження.
- 1.12. Електродугове пошкодження.
- 1.13. Дефект електричної ізоляції.
- 1.14. Порушення електричного контакту.
- 1.15. Механічне пошкодження, руйнування.
- 1.16. Загоряння або пожежа.
- 1.17. Втрата стійкості електричної мережі.
- 1.18. Вичерпання ресурсу.
- 1.19. Некласифіковані причини.

2. Організаційні причини:

- 2.1. Помилкові дії оперативного персоналу.
 - 2.2. Помилкові дії керівного персоналу.
 - 2.3. Помилкові дії персоналу служб, лабораторій, цехів.
 - 2.4. Помилкові дії ремонтного персоналу.
 - 2.5. Незадовільне технічне обслуговування.
 - 2.6. Незадовільна якість нормативно-технічної документації.
 - 2.7. Дефекти проєкту.
 - 2.8. Дефекти конструкції.
 - 2.9. Дефекти виготовлення.
 - 2.10. Дефекти монтажу.
 - 2.11. Дефекти ремонту.
 - 2.12. Дефекти будівництва.
 - 2.13. Стихійні явища.
 - 2.14. Вплив сторонніх осіб і організацій.
 - 2.15. Відсутність схем плавки ожеледиці та їх робота під час стихійного лиха.
-

Додаток 6
до Інструкції з обліку
та розслідування аварій та відмов
в роботі енергетичного господарства
споживачів
(пункт 5 розділу V)

ЖУРНАЛ

РЕЄСТРАЦІЇ АВАРІЙ ТА ВІДМОВ В РОБОТІ ВСЬОГО КОМПЛЕКСУ ЕНЕРГЕТИЧНОГО ГОСПОДАРСТВА ПІДПРИЄМСТВА

(найменування підприємства)

№ з/п	Дата виникнення аварії (відмови у роботі)	Назва аварії (відмови у роботі), причини і стислий опис обставин виникнення	Ознаки технічних та організаційних причин аварії (відмови у роботі)	Тривалість простою від початку виникнення аварії (відмови у роботі) до введення в роботу, година, доба	Заходи запропоновані комісією з розслідування аварії (відмови у роботі), та термін їх виконання	Відмітка про вжиті заходи, дата, підпис
1	2	3	4	5	6	7

Додаток 7
до Інструкції з обліку
та розслідування аварій та відмов в роботі
енергетичного
господарства споживачів
(пункт 8 розділу V)

ЗВІТ _____ **ПРО АВАРІЇ ТА ВІДМОВИ**
(найменування територіального органу Держенергонагляду)
В РОБОТІ ЕНЕРГЕТИЧНОГО ОБЛАДНАННЯ ЗА «_____» КВАРТАЛ 20__ РОКУ

Назва підприємства, цеху/виробничого структурного підрозділу, обладнання, тип, експлуатаційний номер	Номер акта, дата аварії (відмови в роботі)	Стислий опис аварії (відмови в роботі) і причини	Аварійний невідпуск енергії		Ознаки організаційних та технологічних причин аварії (відмова у роботі)	Заходи запропоновані комісією з розслідування аварії (відмови у роботі), та термін їх виконання
			Позначення одиниці	Позначення величини		

Начальник _____
(найменування територіального органу Держенергонагляду)

(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові (за наявності))

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту наказу Міністерства енергетики України «Про затвердження Інструкції з обліку та розслідування аварій та відмов в роботі енергетичного господарства споживачів»

I. Визначення проблеми

Чинна редакція Інструкції з обліку та розслідування технологічних порушень в роботі енергетичного господарства споживачів затверджена наказом Міністерства палива та енергетики України від 04 серпня 2006 року № 270, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 22 серпня 2006 року за № 993/12867 (далі – Інструкція). Зміни до цієї Інструкції не вносилися.

Тобто 15 років вимоги Інструкції залишалися незмінними. Водночас протягом цього періоду відбулися суттєві зміни у законодавстві України, а також зазнали змін відповідні технічні норми та правила, що впливають на реалізацію вимог зазначеної Інструкції.

Так, Інструкція потребує приведення у відповідність до вимог законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про теплопостачання», Кодексу цивільного захисту України, Правил технічної експлуатації теплових установок і мереж, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 14 лютого 2007 року № 71, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 05 березня 2007 року за № 197/13464, Правил технічної експлуатації електроустановок споживачів, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 25 липня 2006 року № 258, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 25 жовтня 2006 року за № 1143/13017, Кодексу системи передачі, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 309, Кодексу систем розподілу, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 310.

Лише протягом 2020-2021 років в об'єднаній енергетичній системі України було зафіксовано 5294 випадків технологічних порушень у роботі енергетичних господарств значимих споживачів електричної енергії і суб'єктів відносин у сфері теплопостачання. Це стало причиною значної кількості порушень режимів роботи зовнішніх електричних мереж операторів систем передачі та розподілу і тепломереж інших суб'єктів відносин у сфері теплопостачання з припиненням (обмеженням) енергопостачання споживачів електричної і теплової енергії (громадян, державних органів та закладів, суб'єктів господарювання, у тому числі суб'єктів малого підприємництва).

Так, зазначені технологічні порушення супроводжувалися недовиробітком електричної енергії на електростанціях споживачів у розмірі 5134,6 тис. кВт·год., невідпуском електричної енергії споживачам, у тому числі I категорії надійності електропостачання, у розмірі 174,44 тис. кВт·год. та перервою теплопостачання споживачів в опалювальний період, як наприклад: 05.02.2020 більш ніж на 11 год. припинялося теплопостачання частини м. Миколаєва, а 03.03.2020 на 30 год. – частини м. Києва. (21.11.2021 на 27 год. припинялося теплопостачання частини м. Світловодська Кіровоградської області, а 14.12.2021 на 30 год. – частини м. Луганська).

На сьогодні внаслідок військової агресії зі сторони російської федерації були пошкоджені або знищені діючі об'єкти електроенергетики напругою до 110 (150) кВ на території здійснення ліцензованої діяльності (або її частини) 25 операторів систем розподілу, виробників електричної енергії та оператора системи передачі.

Отже, рівень аварійності в електричних мережах напругою 10 (6) – 110 (150) кВ, а це близько 830 тис. км, залишається достатньо високим і спостерігається збільшення кількості відключень та їх тривалості, зокрема, через двозначність тлумачень окремих вимог Інстр, особливо споживачів електричної енергії, розподіл електричної енергії для яких здійснюється операторами системи розподілу через мережі інших споживачів (власників електричних мереж).

Відповідно до пункту 1.8 Інструкції завданнями розслідування й обліку порушень режиму роботи енергогосподарства є:

- виявлення причин порушень нормального режиму роботи об'єктів енергетичного господарства;
- розроблення організаційних і технічних заходів, які сприяють відновленню нормальної роботи енергообладнання, а також попередження аналогічних порушень у роботі енергетичного обладнання;
- підвищення відповідальності працівників підприємств за виконання заходів щодо забезпечення безперервного і надійного енергопостачання споживачів;
- прийняття рішень з удосконалення організації експлуатації і ремонту енергетичних об'єктів, модернізації, реконструкції чи заміни енергетичного обладнання, а також використання матеріалів розслідування для розроблення нормативних документів з питань надійності роботи енергообладнання.

Однак аналіз технологічних порушень довів, що цілий ряд недоліків в їх розслідуванні пов'язано з тим, що зазначені зміни у законодавстві України не враховані в Інструкції, що унеможливує виконання вказаних вище завдань розслідування.

Таким чином, загальнодержавною проблемою є зниження рівня надійності та якості енергозабезпечення (безпеки постачання) інших споживачів електроенергії, електроенергетичних підприємств (виробників, операторів систем передачі та розподілу електроенергії) і суб'єктів відносин у сфері теплопостачання, у тому числі через незадовільне розслідування технологічних

порушень у роботі електро- та теплоенергетичних господарств споживачів електричної енергії та суб'єктів відносин у сфері теплопостачання внаслідок невідповідності Інструкції вимогам чинного законодавства.

Саме тому виникла необхідність перегляду державної політики щодо організації обліку та розслідування технологічних порушень в роботі електро- та теплоенергетичного господарства споживачів електричної і теплової енергії шляхом видання нового нормативно-правового акту на заміну Інструкції.

Проектом наказу передбачається затвердження Інструкції з обліку та розслідування аварій та відмов в роботі енергетичного господарства споживачів (далі – проект Інструкції), яка відповідає вимогам чинного законодавства, враховує сучасний досвід експлуатації енергообладнання, чітко визначає обов'язки суб'єктів господарювання щодо дотримання порядку з обліку та розслідування аварій та відмов та встановлює вимоги з обліку та розслідування аварій та відмов у роботі електро- та теплоенергетичних господарств споживачів електричної і теплової енергії.

У проекті Інструкції не передбачено розслідування аварій, які мають розслідуватися відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 року № 337 «Про затвердження Порядку розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві». Тобто проект Інструкції спрямований на зменшення надмірного регуляторного тиску на суб'єкти господарювання.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	–
Держава	+	–
Суб'єкти господарювання	+	–
У тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	–

За допомогою ринкових механізмів зазначена проблема не може бути розв'язана, оскільки вирішення питання належного розслідування технологічних порушень у роботі енергогосподарств споживачів пов'язано з необхідністю введення у дію нового нормативно-правового акту, який буде регламентувати такі розслідування.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є здійснення:

- якісних розслідувань аварій та відмов в роботі електро- та теплоенергетичних господарств споживачів електричної і теплової енергії, що

призводять до припинення (обмеження) енергопостачання інших суб'єктів господарювання та громадян;

- мінімізації впливу державних органів на суб'єкти господарювання та усунення правових колізій шляхом запровадження чітких вимог до обліку та розслідування аварій та відмов в роботі електро- та теплоенергетичних господарств споживачів електричної і теплової енергії;

- підвищення ефективності діяльності центральних органів виконавчої влади, до компетенції яких відносяться питання участі у зазначених розслідуваннях.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. Прийняття проекту наказу Міністерства енергетики України «Про затвердження Інструкції з обліку та розслідування аварій та відмов в роботі енергетичного господарства споживачів»	Впровадження регуляторного акта дозволить врахувати вимоги чинного законодавства при обліку та розслідуванні технологічних порушень в роботі електро- та теплоенергетичних господарств споживачів електричної і теплової енергії, що призводять до припинення (обмеження) енергопостачання інших суб'єктів господарювання та громадян, та вирішити інші питання, зазначені у розділі II «Цілі державного регулювання».
Альтернатива 2. Збереження чинного способу регулювання	В Інструкції не врегульовані питання щодо формування обов'язків учасників ринку електричної енергії, у власності яких перебувають об'єкти електричних мереж і/або які здійснюють їх експлуатацію, у частині належного обліку та розслідування технологічних порушень. Зазначене призводить до зниження рівня безпеки постачання, надійності та якості енергозабезпечення інших учасників ринку, зокрема споживачів.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей. Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Прийняття регуляторного акту	Прийняття регуляторного акту дозволить підвищити надійність та безпеку роботи	Відсутні

	об'єднаної енергетичної системи України та зменшити зайвий регуляторний вплив на суб'єкти господарювання шляхом створення єдиних прозорих вимог до обліку та розслідування технологічних порушень у роботі електро- та теплоенергетичних господарств споживачів електричної і теплової енергії.	
Збереження чинного регулювання	Відсутні	Створює загрози щодо збереження цілісності та надійної роботи об'єднаної енергетичної системи України, а також забезпечення безпеки постачання електричної і теплової енергії населенню та різним галузям економіки України.

3. Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Прийняття регуляторного акту	Забезпечує належний рівень якості та надійність постачання електричної і теплової енергії споживачам (громадянам) України.	Відсутні
Збереження чинного регулювання	Відсутні	Створює ризик щодо зниження якості та надійності постачання електричної і теплової енергії споживачам (громадянам).

4. Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі, у т.ч. СГД-фізичні особи	Мікро, у т.ч. СГД-фізичні особи	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	837	17065	832	0	18734
Питома вага групи у загальній кількості	4,5%	<u>91%</u>	<u>4,5%</u>	0	100%

Дія проекту акту поширюється на учасників ринку електричної енергії, суб'єкти господарювання (споживачів електричної і теплової енергії), у власності яких перебуває енергетичне обладнання та/або які здійснюють його експлуатацію.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Прийняття регуляторного акту	У разі прийняття регуляторного акту суб'єкти господарювання (інші споживачі електричної та теплової енергії), які забезпечуються енергією від мереж споживачів, де виникли порушення, будуть знати причину припинення енергопостачання. Центральні органи виконавчої влади отримають можливість у законний спосіб брати участь у розслідуваннях технологічних порушень, що забезпечить у подальшому підвищення рівня надійного (безперервного) та безпечного енергопостачання споживачів.	Відсутні
Збереження чинного	Відсутні	Незабезпечення безпеки постачання електричної

регулювання	та теплової енергії населенню та суб'єктам господарювання.
-------------	--

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	Відсутні
Альтернатива 2	Відсутні

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей при вирішенні проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного балу
Прийняття регуляторного акту	4	Цілі прийняття регуляторного акту будуть досягнуті повною мірою, проблема неякісних розслідувань технологічних порушень існувати не буде, що дозволить у повній мірі забезпечити зниження ризиків щодо надійного (безперервного) та безпечного енергопостачання споживачів.
Збереження чинного регулювання	1	Проблема залишиться невирешеною, що не дозволить в повній мірі забезпечити надійне (безперервне) та безпечне енергопостачання споживачів.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування місця альтернативи у рейтингу
Прийняття регуляторного акту	Забезпечення надійним та якісним енергопостачанням споживачів України	Відсутні	У разі прийняття регуляторного акту цілі державного регулювання будуть досягнуті повною мірою, що повністю забезпечить потребу у вирішенні

			визначеної проблеми.
Збереження чинного регулювання	Відсутні	Цілі державного регулювання не будуть досягнуті, що унеможливило своєчасне реагування та усунення проблемних ситуацій щодо надійного (безперервного) та безпечного енергопостачання споживачів.	У разі залишення існуючої ситуації без змін проблема залишиться, що не забезпечить досягнення поставленої мети.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Прийняття регуляторного акту	Дозволяє вирішити проблему у разі порушення надійного (безперервного) та безпечного енергопостачання споживачів.	Ризик зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акту не передбачається.
Збереження чинного регулювання	Відсутні	Ризик зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акту не передбачається.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання проблеми, визначеної у розділі I

Механізмом, який забезпечить розв'язання визначеної проблеми, є прийняття регуляторного акту, що дозволить забезпечити належні умови експлуатації енергетичного обладнання споживачів.

Проект Інструкції відповідатиме вимогам чинного законодавства та інших нормативно-правових актів, враховуватиме досвід експлуатації електричних мереж, чітко буде розмежовувати обов'язки власників електричних мереж і суб'єктів господарювання (споживачів) щодо обліку та розслідування аварій та відмов у роботі електро- та теплоенергетичних господарств споживачів.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акту залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, суб'єкти господарювання, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Додаткові витрати на виконання вимог регуляторного акту не передбачаються.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акту

Строк дії регуляторного акту не обмежується у часі, що надає можливість розв'язати проблеми та досягти цілей державного регулювання.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акту

Показниками результативності регуляторного акту є:

- 1) забезпечення безпеки енергопостачання споживачів;
- 2) розмір коштів і час, які витратять суб'єкти (об'єкти) електроенергетики на виконання вимог регуляторного акту, – не зміниться;
- 3) кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія акту, – 75100 суб'єктів господарювання;
- 4) розмір надходжень до державного бюджету – не зміниться;
- 5) рівень поінформованості суб'єктів господарювання стосовно основних положень регуляторного акта – високий.

Проект регуляторного акту разом з матеріалами, що обґрунтовують його прийняття, оприлюднено на офіційному вебсайті Держенергонагляду: <https://sies.gov.ua/>. Держенергонагляд у межах компетенції надає необхідні роз'яснення щодо норм проекту регуляторного акту і надаватиме роз'яснення щодо застосування акту, який буде опубліковано в засобах масової інформації після його прийняття.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акту

Відстеження результативності регуляторного акту будуть здійснюватися Держенергонаглядом статистичним методом.

Базове відстеження результативності акту буде здійснюватися після набрання ним чинності шляхом аналізу статистичних даних, але не пізніше 1 місяця з дня набрання чинності.

Повторне відстеження здійснюватиметься через 1 рік з дня набрання ним чинності.

Періодичні відстеження результативності будуть здійснюватися 1 раз на рік, починаючи з дня закінчення повторного відстеження результативності акту.

Міністр енергетики України

Герман ГАЛУЩЕНКО

«___» _____ 2022 р.

Повідомлення про оприлюднення проєкту наказу Міненерго «Про затвердження Інструкції з обліку та розслідування аварій та відмов в роботі енергетичного господарства споживачів»

Проєкт акта розроблений Міністерством енергетики України з метою врегулювання питань щодо вимог до розслідування аварій та відмов в роботі електро- та теплоенергетичних господарств споживачів електричної і теплової енергії та удосконалення відносин між учасниками ринку електричної і теплової енергії, у власності яких перебувають енергетичні установки та/або які здійснюють їх експлуатацію, в тому числі в частині обов'язків сторін при розслідуванні аварій та відмов в роботі у роботі відповідних господарств.

Зауваження та пропозиції слід надсилати на адреси:

Міністерство енергетики України, 01601 м. Київ, вул. Хрещатик, 30; e-mail: yuriy.pidgorniy@mev.gov.ua

Державна регуляторна служба України, 01011 м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11; e-mail: inform@dkrp.gov.ua

UB
Міністерство енергетики України
№26/1.1-4.2-15005 від 11.10.2022
КЕП: Галущенко Г. В. 11.10.2022 14:40
3ED5083160DBC59B040000007CDD0600E0AE7A00
Сертифікат дійсний з 29.04.2022 10:07 до 29.04.2023 10:07

Проект регуляторного акта та аналіз регуляторного впливу оприлюднені шляхом розміщення на офіційному веб-сайті Міненерго в мережі інтернет <https://www.mev.gov.ua/>.

Зауваження та пропозиції від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань приймаються протягом місяця з дати оприлюднення в письмовому або електронному вигляді.

Міністерство енергетики України

1. Проект наказу Міненерго «Про затвердження Інструкції з обліку та розслідування аварій та відмов в роботі енергетичного господарства споживачів»;
2. Пояснювальна записка до проекту наказу;
3. Аналіз регуляторного впливу проекту наказу.

 Проект Наказу	1.76 МБ
 Пояснювальна записка	400.7 КБ
 АРВ 03.10.2022 (1)_0.pdf	289.86 КБ

Дата публікації 03 жовтня 2022, 12:24

Категорія [Повідомлення про оприлюднення](#)